

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 53. számú hír /kádár jános...1. folyt./ harmadik bekezdése így kezdődik:

a párt központi bizottságának első titkára délután a transzformátorgyárban nagygyűlésen...

- v e g e -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. december 2.

bb 1. mezőgazdasági könyvujdonságok a téli könyvvásáron

lie-lm ká

1961. december 2.

a mezőgazdasági könyvkiadó több új ujdonságot és régebbi munka bővített, átdolgozott változatát adja ki a téli könyvvásárra. fejes sándornak „a korszerű nagyüzemi gyümölcsös”, című könyve a jól szervezett, gépesített nagyüzemek munkájának ismertetésével ad segítséget a gyümölcsstermesztő szövetkezeteknek. balogh-náfrády: „fűtés a kertészetben”, című munkája a különböző fűtőberendezések leggazdaságosabb tervezéséről, építéséről és üzemeltetéséről tájékoztat. megjelenik schandl-horn-kertész „sertéstenyésztés”, című szinte már kézikönyvnek számító munkájának harmadik, korszerűsített és bővített kiadása. az állatterenyésztők számára legjelentősebb a három kötetes „állattenyésztési enciklopédia”, második, bővített kiadása, amely kitér a tudomány és a zootechnika legújabb eredményeire is.

több új könyv tarthat szánót az erdészek, vadászok és természetjárók érdeklődésére is. szederjei ákos „vadcsapáson”, című munkája vadásztörténekekkel élénkítve írja le az egyes vadfajok természetrajzát, jellegzetes nyomait és jeleit. altai emil „csapdázás, mérgezés”, című könyve a ragadozók elleni védekezés legjobb módszereit ismerteti. második, átdolgozott kiadásban jelenik meg bohus-kalmár „erdő-mező gombái”, és vartse albert „madárvédelem”, című könyve.

a zsebkönyv-sorozat a téli könyvvásárra két új művet: a magyar mezőgazdaság és a kertészet és szőlészet zsebkönyvével gyarapodik./mti/

bb 2. a képzőművészeti múzeumban kiállítást rendeznek a drezdai képtár 19. és 20. századbéli gyűjteményének legszebb alkotásaiból

ife/tm-lm sr

1961. december 2.

a szépművészeti múzeum december második felében kiállítást rendez a világhírű drezdai képtár 19. és 20. századbéli német és francia festőművészeinek legnevesebb alkotásaiból.

/folyt.köv./

- 1 -

bb 2. /a képzőművészeti...folyt./-lm

genthon istván, a képzőművészeti múzeum osztályvezetője elmondotta, hogy a 80 festmény között kaspar david friedrich, wilhelm leibl, hans von marées, adolf von menzel, max slevogt, otto dix, max liebermann művei alkotják majd a kiállítás gerincét. a francia festőművészek közül manet moret és degas, valamint a németalföldi van gogh képei kerülnek a kiállítás anyagába. a drezdai fiatal művészek is szerepelnek majd alkotásaikkal a tárlaton.

a drezdai képtár anyaga a múzeum márványcsarnokában kerül a közönség elé, az elkészült „új világításban„./mti/

bb 3. a hűtő- és a baromfiipar, valamint több vállalat teljesítette már évi tervét az élelmiszeriparban

i tó/tr-lm vg

1961. december 2.

az élelmiszeripari minisztérium tervgazdasági főosztályán kapott tájékoztatás szerint a minisztériumi élelmiszeripar évi tervét előreláthatólag 4-5 százalékkal túl fogja teljesíteni. nagyobb arányú többletre számítanak a konzerv, a baromfi, a hűtő- és a söriparban, illetve a tésztagyárban. a baromfiipar évi felvásárlási és feldolgozási tervét már novemberben teljesítette. ugyancsak eleget tett már ez évi tervek kötelezettségének a gyorsfagyasztott élelmiszereket előállító hűtőipar egésze is. az eddigi eredmények alapján a minisztérium szerint a konzervipar mintegy 26, a baromfi 25, a hűtőipar pedig körülbelül 21 százalékkal termel többet, mint 1960-ban.

számos élelmiszeripari vállalat jelentette már évi tervének teljesítését. a debreceni hűtőipari vállalat még szeptemberben öt más hűtőipari üzem pedig novemberben érte el a száz százalékot. a baromfiipari vállalatok közül elsőnek a győri, majd a sárvári, a kaposvári, a kecskeméti, a budafoki a törökszentmiklósi és a kiskunhalasi számolt be évi tervének teljesítéséről./mti/

..

- 2 -

bb 9. /értékes ... 1. folyt./ m

nagyobb részük olyan századeleji és múlt századvégi kiadvány, amely az akadémiai könyvtár keleti osztályán eddig nem volt található és így jól kiegészíti a könyvtár tekintélyes orientalisztikai gyűjteményét.

/mti/

bb 10. előregyártott szivattyuház a törpe vízművekhez - fél évről egy hónapra csökken a helyszíni szerelés

i sb/nné/m/vg

a falvak, termelőszövetkezetek vízellátására évente 20-40 törpe vízmű épül az országban. sok gondot okoz azonban a vízmű szivattyúinak, gépházának elhelyezése. általában hat hónapig tart a szerelés, de már többször előfordult, hogy egy évig is elhúzódott ez a munka. a második öt éves tervben meg kell gyorsítani a törpe vízművek építését. ezért alföldi györgy, az országos vízügyi főigazgatóság főmérnöke és rózsavölgyi imre, a veszprémi megyei vízmű vállalat igazgatója ujitást dolgozott ki a szivattyuházak berendezéseirek és az épületeknek üzemi előregyártására.

az ujitás alapján a műhelyben előre összeszerelik a szivattyúkat, a hozzá tartozó elektromos szerkezeteket, a kábelket, a csöveket, s az egész berendezést egy darabban, teherautón szállítják el a vízműhöz. a helyszínen már alig marad munka, csak a gépek alapját betonozzák, összekötik a csatlakozó vezetéseket és felállítják a vasvázás gépházat. ezzel a módszerrel fél évről egy hónapra csökkentik a helyszíni szerelés idejét. az első, előregyártott szivattyuházi berendezést a hévízi termelőszövetkezet vízművénél helyezték el. a következő a zsámbéki vízgazdálkodási társulatnak szállítják, s azt tervezik, hogy jövőre megkezdik a berendezések sorozatgyártását. az új módszerrel mintegy 15 százalékkal csökken a szivattyuház építési költsége, s így 80 törpe vízműnél már 15-20 millió forintot takaríthatnak meg. az ujitók kis víztisztító és nyomásfokozó berendezéssel is kiegészítik majd a szivattyuházat, hogy azokon a helyeken is hasznosíthatóak az új eljárás előnyeit, ahol nincs víztörny, vagy közvetlenül patakból, tóból szivattyúzzák a vizet.

/mti/

- 7 -

8,30

bb 2. /a képzőművészeti...folyt./-Lm

genthon istván, a képzőművészeti múzeum osztályvezetője elmondotta, hogy a 80 festmény között kaspar david friedrich, wilhelm leibl, hans von marées, adolf von menzel, max slevogt, otto dix, max liebermann művei alkotják majd a kiállítás gerincét. a francia festőművészek közül manet moret és degas, valamint a németalföldi van gogh képei kerülnek a kiállítás anyagába. a drezdai fiatal művészek is szerepelnek majd alkotásaikkal a tárlaton.

a drezdai képtár anyaga a múzeum márványcsarnokában kerül a közönség elé, az elkészült „új világításban„./mti/

bb 3. a hűtő- és a baromfiipar, valamint több vállalat teljesítette már évi tervét az élelmiszeriparban

i tó/tr-Lm vg

1961. december 2.

az élelmiszerügyi minisztérium tervgazdasági főosztályán kapott tájékoztatás szerint a minisztériumi élelmiszeripar évi tervét előreláthatólag 4-5 százalékkal túl fogja teljesíteni. nagyobb arányú többletre számítanak a konzerv, a baromfi, a hűtő- és a söriparban, illetve a tésztagyárban. a baromfiipar évi felvásárlási és feldolgozási tervét már novemberben teljesítette. ugyancsak eleget tett már ez évi tervkötelezettségének a gyorsfagyasztott élelmiszereket előállító hűtőipar egésze is. az eddigi eredmények alapján a minisztérium szerint a konzervipar mintegy 26, a baromfi 25, a hűtőipar pedig körülbelül 21 százalékkal termel többet, mint 1960-ban.

számos élelmiszeripari vállalat jelentette már évi tervének teljesítését. a debreceni hűtőipari vállalat még szeptemberben öt más hűtőipari üzem pedig novemberben érte el a száz százalékot. a baromfiipari vállalatok közül elsőnek a győri, majd a sárvári, a kaposvári, a kecskeméti, a budafoki a törökszentmiklósi és a kiskunhalasi számolt be évi tervének teljesítéséről./mti/

- 2 -

bb 4. a munkaverseny eredményeként csepelen a fekete finomlemez önköltsége 500, a hidegen hengerelté pedig ezer forinttal csökkent tonnánként

t tó/tr-Lm vg

1961. december 2.

a csepel vas- és fémművek lemezhangerdőjében három műszak brigádjai versenyeznek a termelés gazdaságosságának javításáért. a versenyben főleg az önköltség csökkentésére és az anyagkihozatal javítására ügyelnek.

igen nagymennyiségű energiát használnak fel a meleg hengerelt lemezek alapanyagának hevítéséhez, ezért állandóan a kemencék hatásfokának javítására törekszenek. olyan tüzelési és hevítési eljárást vezettek be, amellyel lényegesen csökkentik a hővesztés, kevesebb idő alatt kevesebb energiával melegíthetik a hengerlésre váró anyagot. ennek eredményeként most 500 forinttal kevesebbe kerül egy tonna fekete finomlemez előállítás, mint a múlt év azonos időszakában.

még jobb eredményt értek el a hidegen hengerelt lemezek önköltségének csökkentésében. ennél a lemezfajtánál az anyagkihozatalt javították azért, hogy vékonyabb alapanyagból indulnak ki és a hengerelési ráhagyást is csökkentették. ez nagyobb figyelmet és gondosabb munkát igényel, de az eredmény megéri a fáradságot. egy kiló hidegen hengerelt lemezhez a múlt évben 1.46 kiló alapanyagot használtak fel, most pedig 1.27 kilót. az anyagkihozatal javításának eredményeként tonnánként ezer forinttal csökkent a múlt év azonos időszakához képest a hidegen hengerelt lemez önköltsége./mti/

bb 5. vitát rendeznek a szélenergia hasznosításának új lehetőségeiről

i cs/j-Lm ká

1961. december 2.

az energiagazdálkodási tudományos egyesület vitadélután rendez a technika házában a szélenergia hasznosításának új lehetőségeiről. december 4-én a szélenergiának az országos energia-ellátásban, december 5-én pedig a mezőgazdaságban, illetve a kémiai iparban várható felhasználásáról tartanak érdekesnek ígérkező előadásokat. az előadásokra, amelyek mindkét napon 17 óra 30 perckor kezdődnek és az előadásokat követő vitákra az egyesület szívesen látja a témában jártas szakembereket, kutatókat és az érdeklődő közönséget./mti/

- 3 -

bb 6. 30.000 karácsonyi pulyka szolnok megyéből

vid/ká/j/m

1961. december 2.

a törökszentmiklósi baromfifeldolgozó vállalatnál megkezdtek a karácsony előtt piacra kerülő pulykák feldolgozását. a vállalat a megye termelőszövetkezeteiből, állami gazdaságaiból eddig 30.000 pulykát vásárolt fel hazai értékesítésre. az átlag 4 és fél kiló súlyú szárnyasokat december 10-től folyamatosan szállítják a hűtőházaknak, ahonnan közvetlenül az ünnepek előtt kerülnek a budapesti nagyvásártelre. az izleteshusi szolnoki pulykák külföldön is keresettek, s karácsony előtt - főként olasz, osztrák és német megrendelésre - többtízezeret exportálnak.

/mti/

bb 7. borminőség-ellenőrzés kvarc-lámpával. - új vizsgálati eljárásokkal ellenőrzik a történelmi borvidékeken termelt italokat

i so/gg/m/ká

1961. december 2.

az országos borminősítő intézetben sokoldalú vizsgálatokkal ellenőrzik az exportra és hazai fogyasztásra kerülő borokat. az új eljárásokról, módszerekről dr. hajós györgy, az intézet igazgatója nyilatkozott az mti munkatársának.

azokat a borokat, amelyekről feltételezhető, hogy eszeleg bizonyos mennyiségű direkttermő szőlő levét is tartalmaznak, szűrőpapírral vizsgálják. a direkttermő szőlők festékanyaga az ugynevezett startvonaltól fölfele terjed el és kvarclámpa fényénél észrevehetőleg fluoreszkál. így műszerekkel ellenőrizhető, van-e a nemes borokban akár a legcsekélyebb mennyiségben is direkttermő.

új eljárást dolgoztak ki az intézetben, az összekevert óbor és újbor arányának meghatározására. mikrobiológiai, kémiai vizsgálatokkal teljes biztonsággal megállapítható, hogy a keverékben az ó-, vagy az újbor van-e túlsúlyban.

/folyt.köv./

8,00

- 4 -

bb 7. /borminőség-ellenőrzés ... 1. folyt./ m

megfelelő módszereket alakítottak ki a borhamisítások leleplezésére. a borok nitrát-tartalmáról országosan térképet készítettek, s rendelkezésre állnak azok a mutatószámok, amelyek az egyes borvidékekre jellemzőek. a must cukrozásának megállapítására a műszaki egyetemen, telegdy-kovács professzor tanszékén dolgoztak ki biztos módszert. az intézet mozgólaboratóriumai diazo-uracil nevű vegyszerrel az átvételnél ellenőrzik, nem cukrozottak-e a mustok. a répacukor hozzáadását ugyanis a vegyszer már a legcsekélyebb mennyiségben is jelzi.

az országos borminősítő intézet által kidolgozott, illetve alkalmazott új bor- és mustvizsgálati módszerek hozzájárulnak a magyar bor hírnevének növeléséhez.

/mti/

bb 8. három éve nem volt gyermekbénulás - a legkisebb a csecsemőhalandóság - jólképzett szakorvosok gyógyítják a betegeket - az 1. kerület egészségügyi ellátásának fejlődése

i v/gk/m/sr

1961. december 2.

sokat fejlődött, javult az elmúlt években az 1. kerület lakóinak egészségügyi ellátása. a kerület öt rendelőintézetében 17 körzeti orvos 1961 első negyed évében például több mint 75.000 járóbeteg és 10.000 fekvőbeteg látott el. jelentős lépés volt a gyógyítás színvonalának emelésében az egységes betegellátási rendszer kiépítése.

az 1. kerületben is megvalósult az az elv, hogy körzeti orvosnak csak jólképzett belgyógyász szakorvos nevezhető ki: kórházi főorvosok, illetve adjunktusok végzik ma már a konziliumokat.

a felnőtt lakosság egészségügyi ellátásának javulásával lépepést tartott a gyermekgyógyászat fejlesztése is. a kerületben három körzet alakult, ahol a védőnő és a gyermekorvos együtt dolgozik, s így nemcsak gyógyító, hanem modern, szociális értelemben vett gondozási munka is folyik.

/folyt.köv./

8,10

- 5 -

bb 8. /három éve ... 1. folyt./ m

eddig a gyerekeket - otthonukban - egy éves korig látta el a gyermekgyógyász szakorvos, most három éves korig látogatnak fekvő gyermekbetegeket a lakásukon.

az eredményeket „beszédese”, számok is bizonyítják: buda pest huszonkét kerülete közül az 1.-ben volt a legkisebb a csecse óhalandóság. a kötelező védőoltásokat 99 százalékig teljesítik és amíg a kerületben 1951-56-ban öt-hat gyermekbénulás volt 1959-ben és azóta egyetlen ilyen megbetegedés sem fordult elő.

az idén ugyancsak bevezették az egységes kezelési rendszert a nőgyógyászatban is, a kerületet két körzetre osztották, s így ugyanaz az orvos végzi a körzet nőgyógyászati ellátását, mint aki a terhességvizsgálást, komoly erőfeszítéseket tesznek a tbc-megbetegedések további visszaszorítására is. a kerületi tüdőgyógyászati intézet 1960-ban több mint 13.000 szűrést és 1224 röntgen-felvételt készített.

az 1. kerületben a jövő esztendőben is tovább javítják a betegellátást, a tanács gondot fordít az egészségügy továbbfejlesztésére. a tervek szerint a tüdőbeteg-gondozó intézetet áthelyezik egy - a 12. kerülettel közösen létesített - új, modern intézetbe, és még az idén megnyílik az 500.000 forintos költséggel átépített 18 utcai rendelő intézet.

/mti/

bb 9. értékes anyaggal gazdagodott az akadémiai könyvtár orientalisztikai gyűjteménye

1. sz. /m/vg

1961. december 2.

a magyar tudományos akadémia könyvtára hosszabb idő óta cseppel kiadványokat a hanoi nemzeti könyvtárral. rendszeresen elküldi a vietnami demokratikus köztársaság e jelents könyvtárának az akadémia idegennyelvű kiadványait. most viszonzásul értékes küldemény érkezett vietnamból. a hanoi nemzeti könyvtár csaknem száz délkelet-ázsiai vonatkozású, vietnam és más délkelet-ázsiai országok kulturájára vonatkozó monográfiát, különlenyomatot és folyóiratot küldött.

/folyt.köv./

8,15

- 6 -

bb 9. /értékes ... 1. folyt./ m

nagyobb részük olyan századeleji és múlt századvégi kiadvány, amely az akadémiai könyvtár keleti osztályán eddig nem volt található és így jól kiegészíti a könyvtár tekintélyes orientalisztikai gyűjteményét.

/mti/

bb 10. előregyártott szivattyuház a törpe vízművekhez - fél évről egy hónapra csökken a helyszíni szerelés

1. sz. /m/vg

a falvak, termelősövetkezetek vízellátására évente 20-40 törpe vízmű épül az országban. sok gondot okoz azonban a vízmű szivattyúinak, gépházának elhelyezése. általában hat hónapig tart a szerelés, de már többször előfordult, hogy egy évig is elhúzódott ez a munka. a második ötéves tervben meg kell gyorsítani a törpe vízművek építését. ezért alföldi g. jrgy, az országos vízügyi főigazgatóság főmérnöke és rózsavölgyi imre, a veszprémmegyei vízmű vállalat igazgatója ujitást dolgozott ki a szivattyuházak berendezéseirek és az épületeknek üzemi előregyártására.

az ujitás alapján a műhelyben előre összeszerelik a szivattyukat, a hozzá tartozó elektromos szerkezeteket, a kábelket, a csöveket, s az egész berendezést egy darabban, teherautón szállítják el a vízműhöz. a helyszínen már alig marad munka, csak a gépek alapját betonozzák, összekötik a csatlakozó vezetékeket és felállítják a vasvázás gépházat. ezzel a mód-szerrel fél évről egy hónapra csökkentik a helyszíni szerelés idejét. az első, előregyártott szivattyuházi berendezést a hévízi termelősövetkezet vízművénél helyezték el. a következő a zsembéki vizgazdálkodási társulatnak szállítják, s azt tervezik, hogy jövőre megkezdik a berendezések sorozatgyártását. az új módszerrel mintegy 15 százalékkal csökken a szivattyuház építési költsége, s így 80 törpe vízműnél már 15-20 millió forintot takaríthatnak meg. az ujitók kis víztisztító és nyomásfokozó berendezéssel is kiegészítik majd a szivattyuházat, hogy azokon a helyeken is hasznosíthatassák az új eljárás előnyeit, ahol nincs víztorony, vagy közvetlenül patakból, tóból szivattyúzzák a vizet.

/mti/

8,30

- 7 -

bb 11. 140 millió parafa-dugó, - jövőre már 170 milliót akarnak gyártani - saját erőből felújítják és korszerűsítik a gépparkot a parafa feldolgozó vállalatnál

1 tó/tr vm vg

1961. december 2.

a rendkívül széles körben alkalmazható parafa-készítményeket dugókat és préselt lemezeket az ország egyetlen üzemében, az angyalföldön működő parafa feldolgozó vállalatnál állítják elő. itt gyártják a különböző méretű dugókat a palackokhoz és gyógyszeres üvegekhez, innen kapnak szigetelő és tömítő anyagot a gépipari üzemek, szállít a vállalat a nyomda-és a cipőiparnak, s ezeken kívül még egy sor más iparágaknak.

a vállalat termékei iránt rendkívül gyorsan növekszik a kereslet. jellemző például, hogy az elmúlt négy évben évente 10-10 millióval több parafadugót készítettek, s még ez sem fedezte az igényeket, most is vásárolunk külföldön parafadugót, ebben az évben 110 millió dugó gyártását tervezték, de körülbelül 140 millió hagyja el év végéig az üzemet. becslések szerint a háború előtt körülbelül 20 millió parafa-dugó készült évente az országban.

az idén több korszerű automata gépet állítottak üzembe, s ezekkel már olyan dugókat gyártanak, amelyek nem okoznak annyi bosszúságot, az automatagépeken készült szabályos alaku és egyforma méretű, parafinozott dugókat könnyebben ki lehet húzni a palackokból. a terv szerint 1965-ben 170 millió darab dugót kellene készíteniök, de saját erőből felújítják, korszerűsítik a régi gépeket, s már jövőre el akarják érni ezt a mennyiséget.

az örölt parafából készült lemezek termelését úgy kívánják növelni, hogy az öt éves terv utolsó évében negyedévenként készülőjön el annyi lemez, mint négy évvel ezelőtt az egész esztendőben.
/mti/

- . -

- 8 -

8,30

bb 12. semmivel sem károsabb az egészségre a terv, mint bármely más cigareta

1 tó/tr/m/vg

1961. december 2.

az utóbbi hetekben dohányosok és nem dohányosok között e yaránt beszédtema lett a terv cigareta: egyesek tudni vélték, hogy valamilyen tudományos vizsgálattal olyan vegyi anyagot találtak a terv cigarettában, ami jobban károsítja a szervezetet, mint más cigaretták hatóanyagai. a „jól értesültek”, úgy tudják, hogy ezért az illetékesek már el is rendelték a terv cigarettagyártásának megszüntetését.

az élelmezésügyi minisztérium dohányipari igazgatóságán ezekre a híresztelésekre a következő választ adták:

ezek a hírek hasonlatosak a néhány év eelöttihez, amikor az terjedt el, hogy egy bizonyos számmal ellátott kossuth cigarettá beküldőjét motorkerékpárral jutalmazza a dohányipar. annak sem volt és a mostani híreknek sincs semmiféle alapja. ezzel szemben az igazság az, hogy a terv az egyetlen cigarettafajta, amelynek évek óta nem változott a gyártási recepturája. sőt az utóbbi hónapokban valamivel több jó minőségű külföldi dohány hozzáadásával javították a gyárak a terv minőségét, s a mérési adatok szerint csökkent a nikotin-tartalma. a terv-cigaretta csak dohányt tartalmaz: nem izesítik vagy illatosítják semmiféle páccal, vagy illatosító anyaggal. egyébként a páccolt és illatosított cigarettákhoz is csak olyan anyagokat használnak fel, amelyeket az egészségügyi szervek engedélyeznek.

a terv cigarettával kapcsolatban semmiféle külön vizsgálat nem volt, de erre nincs is szükség, mert a kereskedelmi minőségellenőrző intézet negyedévenként, az iparági laboratórium folyamatosan, az ugynevezett degusztációs bizottság pedig havonta vizsgálja a cigaretták minőségét. a legkisebb eltérés esetén is utasítják a gyárat a receptura kiigazítására.

az iparigazgatóság véleménye szerint - s ezt a rendszeres mérési adatok és ellenőrzések bizonyítják - a terv semmivel sem károsabb az egészségre, mint bármely más cigaretta.
/mti/

- . -

- 9 -

8,35

8,50

bb 13. női kamarakórus a műszaki klubban csepelen

1 hi/gg vm sr

1961. december 2.

a vasipari üzemek 437 ének-és zenekara, színjátszó csoportja és táncgyűjtése közül is kiemelkednek a különböző kulturális seregszemléken fővárosszerte népszerűséget vívtak ki maguknak a csepel vas-és fémművek kulturális együttese. programjuk a mostani művelődési idényben: a munkásmozgalom kulturális hagyományainak ápolása, s a szocialista műveltség terjesztése. az együttesek szerepet vállaltak nemzeti, munkásmozgalmi, családi és társadalmi ünnepek műsoraiban.

a színjátszók egyre nagyobb figyelmet fordítanak a munkások irodalmi műveltségének emelésére. műsoraik is ezt a szándékot tükrözik: rendszeresen közreműködnek irodalmi esteken, amelyeken petőfi líráját, shakespeare műveit, a különböző országok proletárvilágának legjobb verseit tolmácsolják. s izelítőt adnak a mai magyar lírából is. hangszeres szólólisták kíséretével rövid, érdekes műsorokat is összeállítanak. decemberben három egyfelvénnyel mutatkoznak be a csepeli színpadokon.

a központi vegyeskar egyelőre három önálló műsorral hívja fel a figyelmet a dalkultúra ápolására, s népszerűsíti a zenei irodalom remekeit, a szabadságról szól az ének című mozgalmi jellegű műsorukat bach-händel-est követi majd, harmadik alkalommal népszerű-muzsikáesten lépnek a közönség elé.

a női kamarakórus a műszaki klubban és a munkások között két-havonta ismétlődő hangversenyeket rendez. újszerű próbálkozásuk eredményeként az idén először szólal meg női kar vonósnégyes kísérettel. műsorukban szerepel egy mozart és egy händel kantáta, illetve oratórium-részlet bemutatása. előadják továbbá gulyás: tavaszi rondó, című, női karra és tenorszólóra írt művét.

a táncgyűjtés tagjai közösen részt vesznek az általános művészettörténetről szóló akadémiai előadásorozatán. készülnek a jövő évben dunaujvárosban megrendezésre kerülő táncfesztiválra, s jó kapcsolatot tartanak fenn a bécsi magyar kolónia szabadság táncgyűjtésével.

/folyt. köv./

9.05

- 10 -

/bb 13. női kamarakórus.....1. folyt./vm

a kamarazenekar ebben az évadban is a komoly zene terjesztését tekinti hivatásának. koncertjei közül kiemelkedik a bartók-liszt emlékhangverseny, továbbá zenekari hangverseny corelli és mozart emlékére, valamint egy bach-est. patronálják az ifjúsági zenekart, amelynek műsortervében csajkovszkij, muszorgszkij és kodály művek szerepelnek. az ifjúságiak két vidéki utat is programjukba vettek: a zeneirodalom néhány jelentősebb alkotásával akarják megismertetni egy-egy vidéki munkásszállás lakóit./mti/

bb 14. kiváló az ideai vörösborkok minősége

1 so/gg vm ká

1961. december 2.

a híres vörösbortermő vidékek borászainak egyöntetű véleménye, hogy az ideai termés minősége rendkívül jó. villányban, szekszárdon és általában a történelmi borvidékeken olyan borok termettek, amelyek minőség tekintetében a tőlünk sokkal délebbre fekvő vidékek italai-
val vetekszenek. ennek oka, hogy az idén a magyar szőlők is „dalmáciai”, napot kaptak. nagy volt a hőség, hosszú volt a száraz idő, s így a szokottnál nagyobb mennyiségű színtestecske fejlődött ki a szőlőkben. a vörösborkok savtartalma - ugyancsak a jótékony napfény hatására - a szokottnál alacsonyabb lett. ebben az esztendőben még az alföldi vidékeken is minőségi bornak mondható kadarka termett.
/mti/

bb 22. tápszer tartósító anyagot gyártanak a cholorchemiában

vid te vm ki

1961. december 2.

a baromfitenyésztéssel nagyüzemi méretekben foglalkozó termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban vitaminos tápszereket használnak az állatok etetésére. a tápszerben levő zsírok azonban rövid idő alatt avasodnak, s a romlott eledel tömeges elhullásokat okozhat. a kérdés megoldására a veszprém megyei cholorchemiában - kutató intézetek segítségével - újfajta vegyszer gyártását kezdték meg, amely lényegében tartósítja a tápszert. a tartósító anyagot egészen ki mennyiségben adagolják a tápszerbe, amely így több mint fél évig is friss marad./mti/

9.10

- 11 -

bb 15. két és félmillió fonna szenet „csapolnak meg,, a tatabányai 15/b aknában

vid/te/m/ki

1961. december 2.

nehéz és küzdelmes munkát fejeztek be a tatabányai 15/b aknában, ahol a múlt év szeptemberében víz árasztotta el az egyik legnagyobb és legértékesebb bányamezőt. a bányászok akkor sikerrel megakadályozták, hogy a percnként beáramló 20.000 liter víz az egész bányát elöntse. azóta szünet nélkül dolgoztak, hogy víztelenítsék a jelentős szénmezőt és ismét megkezdhesék a termelést. új módszerrel dolgoztak az aknamélyítő vállalat, a mélyfúró vállalat munkásaival és a tröszt furóbrigádjával közösen. az előntött bányarész víznívójánál mélyebben, a szénréteg alatt csapolóvágatot és tároló zomprendszerrel építettek, a külszínről pedig lyukakat mélyítették a vízbetörés helyére. nagy akadályt küzdöttek le a csapolóvágat hajtásánál, mert száz méter hosszúságban rendkívül kemény mészkőbe ütköztek, a vízveszély miatt nem robbanhattak, így kézi erővel, valósággal keresztül vés-ték magukat a mészkőrétegen. jellemző a nehéz munkára, hogy nem egyszer 24 óra alatt mindössze néhány centimétert haladtak előre. a nagy óvatossággal épített zomprendszer, a csapolóvágat és a lyukak elkészültek, és most megkezdték az előntött bányarész víztelenítését. a nagyteljesítményű szivattyúk szüntelenül nyomják a külszínre a vizet. mintegy 2,5 millió tonna szenet szabadítanak meg sokmillió liter víztől.

a víztelenítés után rendbehozzák a vágatokat, folytatják a bányamező teljes feltárását, a jövő év elején pedig megkezdik a szénfejtést.
/mti/

bb 17. 300 mázsa tenyészpontyot ad a termelőszövetkezeteknek a szegedi halgazdaság

vid/ká/j/m

1961. december 2.

a szegedi halgazdaságban befejezéshez közeledik a nagy tavak lehalászása. az eredmény igen jó, a mintegy 2800 holdnyi tavakból 12.500 mázsa fogásra számítottak, s ehelyett 13.000 mázsa pontyot, továbbá harcsát és süllőt kerítettek a hálókba. a szállítások az ország különböző részeibe megkezdődtek. a gazdaság nemcsak közvetlenül fogyasztásra nevel és szállít halakat, hanem továbbtenyésztésre is. a termelőszövetkezeteknek 300 mázsa két-nyaras tükröspontyot adnak át. ezek az átlag 30 deka súlyú halak egészségesek, szépen fejlettek, ellenállnak a betegségeknek, s így teljes biztonsággal tenyészthetők. értékükre jellemző, hogy a termelőszövetkezetek az ország minden részén keresik a szegedi tenyészpontyokat.

/mti/
9.20

- 12 -

bb 16. a téli hónapokban különböző értekezleteken beszélnek meg a falusi népművelő munka eddigi eredményeit borsod megyében

vid fm/ke vm fm

1961. december 2.

a borsod megyei tanács művelődésügyi osztálya a falusi népműveléssel foglalkozó dolgozók részére a téli hónapokban különböző tapasztalatcsere értekezleteket rendez, amelyeken megvitatják az eddigi munka eredményeit, hiányosságait és a további feladatokat. sor kerül például a falusi irodalmi színpadok vezetőinek és a miskolci színház művészeinek találkozó jára. megrendezik a népművészek találkozóját is. a téli hónapokban tartják meg a honismereti szakkörök vezetőinek első megbeszélését is. a megyében ma már 13 ilyen szakör működik és közülük számos rendelkezik helytörténeti muzeummal./mti/

bb 23. gyűjteményes kiállítást rendeznek kapuvárott áldozó józsef 69 éves parasztfestő alkotásaiból

vid fm/ke vm fm

1961. december 2.

1924-ben kezdett el festeni áldozó józsef himódi parasztfestő. 1930-ban falusi ember című képével már az országos magyar képzőművészeti társaság kiállításán a műcsarnokban szerepelt évek múltán pedig a falu szövetségben állították ki egy képét. évtizedek alatt sokan láthatták egy-egy alkotását később is a műcsarnokban, az ernst muzeumban, a soproni és kapuvári muzeumban. áldozó józsef művészetét többen elismerték a múltban is, de a vékonypénzü parasztfestő akkor nem tanulhatott, nem kerülhetett iskolára. ma a himódi termelőszövetkezet nyugdíjas tagja. öreg korára teljesen a művészetnek szentelheti idejét. nyugdíján kívül a megyei tanács is támogatja az idős művészt, aki kapuvárott a képzőművészeti szakkörben hivatott képzőművészek irányításával fejlesztheti tudását. a kapuvári muzeum most végi vágyát valósítja meg. a 69 éves parasztfestő műveiből - amelyek egy része már az új falusi életnek állít emléket - gyűjteményes kiállítást rendez./mti/

9:25

- 13 -

9:20
Zul

bb 19. beváltak a szoknyalapok - jövőre tizenötezer darabot készít a decsi háziipari szövetkezet

vid te vm ki

1961. december 2.

a decsi háziipari szövetkezetben az idén kísérleteztek először a népi szőtt szoknyalapokkal. az öt színváltozatban készült „félkész”, szoknyák előnye, hogy kis munkával bármilyen testalkatra lehet alakítani. az idén mindössze kétezer szoknyalap készült decsen, a háziipari szakemberek szerint azonban ez a csekély mennyiség is divatot teremtett s még külföldön is mutatkozó érdeklődés a szőtt szoknyák iránt. legutóbb ausztráliába küldtek mintaként 500 yard anyagot, s amennyiben a távoli földrészen is megkedvelik a decsi asszonyok munkáját, jövőre már nagyobb szállítmányt exportálhatnak.

a hazai vásárlóknak a jövő esztendőben 15.000 népi szőtt szoknya készül decsen./mti/

- . -

bb 20. buboskemencék helyett cserépkályhák kerülnek az új házakba a borsodi falvakban

vid te vm ki

1961. december 2.

borsod megye községeiben évről-évre több család költözik új lakásba. az egykori vályogtéglás, szalmatetes falusi házak helyett városias külsejű, kétszobás, sok helyen fürdőszobás lakások épülnek. szinte új falu keletkezett a harkányi bárók egykori birtokán, taktaharkányban. több mint negyven új házat építettek bodrogkeresztúron és tarcalon. a megyei tanács az idén több mint 1.300 új házra adott ki beköltözési engedélyt, s a megyének nincs olyan községe, ahol új ház ne épült volna.

borsod megye falvaiban a lakások fűtésére régebben a buboskemencét használták, ezt azonban egyre jobban kiszorítja a cserépkályha. az idén az újonnan épült házak szobáiban mindenütt cserépkályhát állítottak fel. a sárospataki cserépkályhagyárban az idén havonta 350 cserépkályhához elegendő csempét gyártottak. ennek jelentős részét a falusi lakosság vásárolta meg./mti/

- . -

9.30

- 14 -

bb 18. ötezer műkedvelő, száznál több öntevékeny színjátszócsoporthal békés megyében

vid fm/ke vm fm

1961. december 2.

békés megyében több mint 260 öntevékeny művészeti csoport ötezer tagja szerepel télen a falusi és a tanyai színpadokon. száznál több színjátszó csoport, csaknem 30 énekkar, 49 népitánc-együttes, majdnem 50 különféle zenekar, 12 bábjátszócsoporthal és 22 gyermekcsoport működik a megyében. a művelődési otthonok együttesei több olyan távoli falut és tanyaközpontot keresnek fel műsorakkal, ahová a megyei jókai színház nem juthat el. figyelemreméltó hogy mind igényesebb az együttesek műsora. egyre tartalmasabb mondánivalóju színdarabokat mutatnak be a falvakban. rozov: felnőnek a gyerekek című színművét hat öntevékeny színjátszócsoporthal mutatta be a községekben. simon magda százházas lakodalom, valamint egri viktor: virágzik a hárs című művét 12-12 helyen mutatták be a műkedvelő színjátszók. több színjátszócsoporthal tűzte műsorára fehér klára; nyiri tiber, hans pfeiffer és más szerzők színdarabjait./mti/

- . -

bb 25. monográfia készült az ország egyik legrégebbi községéről, a 900 éves kesztölcéről

vid fm/ke vm fm

1961. december 2.

a komárom megyei kesztölc az ország egyik legrégebbi faluja. történetéről, néprajzáról és földrajzáról érdekes monográfiát készített a dorogi múzeumbarátok köre. a 19. század végéig ismertetik a település történetét. a falu nevéhez fűződik a legrégebbi magyar borászati és szőlészeti emlék. felkutatták azt a hiteles oklevelet, amelyben 1075-ben első géza király vincelléreket és szőlőtőkék adományozott a községnek. az uttorók régi használati tárgyakat, népviseleti ruhákat gyűjtöttek, leírták és magnetofonszalagra vették a falu idős embereinek meséit, énekeit. az emlékek, hagyományok megőrzésére falumúzeumot nyitnak./mti/

- . -
- 15 -

9.40

bb 21. új primórtermő tájak baranyában - az esők után szépen megeredtek a káposztapalánták, jól keltek a borsóvetések

vid/ká/j/m

1961. december 2.

baranyában, az ország legdélibb megyéjében terem a két legkorábban érő, szabadföldi primór-növény, a kelkáposzta és a zöldborsó. korai érésük magyarázata, hogy a gazdák már ősszel kiültetik a palántákat, illetve elvetik a magot. itt ugyanis hosszabb az ősz, enyhébb a tél, korábban tavaszodik, mint másutt, és ezért az egyébként kényes növények szépen áttelelnek, április közepén szedik, a zöldborsó pedig legkésőbb május elején piacra kerül. e koraiságnak köszönhető, hogy minden tavasszal több ezer mázsa primórt vásárolnak a külföldi cégek is. az idén november végéig 320 holdon ültették el a káposzta palántáit, és 300 holdon került földbe a zöldborsó magja. a kedvező időjárás, a kiadós esők hatására a káposztapalánták szépen megeredtek, és jól keltek a borsóvetések is.

a két primórt eddig aránylag szűk körzetben termesztették: a kelkáposztát csupán mohács határában, a zöldborsót pedig a harsányi-hegy környékén. most, hogy a közös gazdálkodás általános lett, a primórok körzetét kibővíthették, új termőterületeket alakíthattak ki. a korai kelkáposztát már az egész baranyai dunaszakaszon, így kölked, bár, dunaszekcső határában is meghonosították a szövetkezeti gazdák. sőt elkerült a dráva mellékére is, ahol a felsőszentmártoni zrínyi tisz. kertészeti foglalkozóknak termesztésével. a zöldborsó újabb a mecsek déli lejtőjén is teret hódít: a pécs közelében gazdálkodó bodai, bakonyi és kővágószőlősi szövetkezetek 150 holdon vetették.
/mti/

bb 24. 10-40 százalékkal felemelték a dohány beváltási árát, ingyenes permetezőszert és költségtérítést kapnak a termelők a dohányperonoszpóra elleni védekezésre

i cs/j/m/ká

1961. december 2.

országszerte megezdődött az 1962. évi dohánytermelési szerződések kötése. a termelők többségénél nagy érdeklődés tapasztalható az új akció iránt, annál is inkább, mert a korábbi évekéhez képest jelentősen megemelték a dohány beváltási árát, és egyéb kedvezményekkel biztonságossá, jól jövedelmezővé tették a dohánytermesztést.

/folyt.köv./

9. 52

- 16 -

bb 24. /10-40 1. folyt./ m

az élelmiszerügyi minisztérium dohányipari igazgatóságán tájékoztatást adtak az új árakról és a szerződéses akció eddigi eredményeiről. közölték, hogy a jövő évi beváltási árakat egyes dohányfajták szerint általában 10-40 százalékkal emelték meg. az ár-emelés mértékére jellemző például, hogy a szabolcsi dohány második osztályba sorolt, barna, simított leveleit mázsánként 1685 forint helyett 2050 forintért veszik át, a harmadosztály pedig 1450 forint helyett 1850 forintért. az ugynevezett alárendelt minőségű dohányt valamennyi fajtánál egységesen 1100 forintért vásárolják mázsánként, ami 310 forinttal magasabb az eddigi egységárnál. hasonló emelkedés mutatkozik az első osztályba sorolt dohányok egységáránál is.

az eddiginél magasabb ár mellett továbbra is jelentős összegű termelési előleget kaphatnak a termelők, azonkívül természetbeni juttatásként zsineget és melegágyi akarót, valamint minden mázsa átadott dohány után 1000 kossuth-cigarettát vásárolhatnak kedvezményes áron. nagy kedvezményt jelent a termelők számára, hogy a múlt években fellépett kékpenész vagy másnéven dohányperonoszpóra elleni védekezéshez ingyenes permetezőszert, továbbá permetezésként és holdanként 80 forint költségtérítést kapnak.

az új szerződésikötési kampány általában jól halad. a termelőszövetkezetek többsége a megelőző évinél nagyobb területre kötött szerződést. az előirányzott termőterületek eddig körülbelül 75 százalékát kötötték le országosan. a minisztérium szakemberei szerint kívánatos, hogy a termelőszövetkezetek és az egyéni termelők mielőbb megkössék a szerződést a még fennmaradt területekre is, hogy idejében kiválaszthassák a leginkább megfelelő táblákat, és előkészíthessék a talajt a dohányatá.
/mti/

9.57

- 17 -

bb 26. december 4: új utazási rend a fogaskerekű villamosvasuton
i hbj/te vm vg 1961. december 2.

a fővárosi villamosvasut tájékoztatása szerint december 4-től - kísérletként - a fogaskerekű villamosvasutnál új közlekedési rendet léptet életbe. Eszerint a fogaskerekű villamosvasutra a városmajor, a szabadsághegy és a széchenyi-hegy állomásoknál levő pénztáraknál lehet előre megváltani a jegyet. az egyszeri utazásra érvényes, előre megváltott jegy szelvényét felszálláskor a kocsi perronjain elhelyezett üvegfalu jegygyűjtő dobozba kell bedobni. a bérlettel, igazolvánnyal utazók felszálláskor - az ellenőrzés megkönnyítése érdekében - kötelesek az utazásra jogosító jegyét jól látható módon felmutatni, olyan megállóhelyeknél, ahol jegyárusítás nincs és az utas nem rendelkezik előre váltott jeggyel, felszálláskor a vonat elején tartózkodó inditónál váltathatja meg a jegyét.

a fővárosi villamosvasut felhívja az utazóközönséget, hogy jegy nélkül, illetve érvénytelen jeggyel történt utazás pénzbírságot von maga után. /mti/

- . -

bb 28. indiai kereskedelmi küldöttség érkezett budapestre
ke/m/vg 1961. december 2.

d. s. joshi kereskedelmi államtitkár vezetésével háromtagú indiai kereskedelmi küldöttség érkezett budapestre a magyar-indiai árucsereforgalmi megállapodás 1962 évi árulistáinak kialakítására és az erről szóló megállapodás aláírására.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese és a külkereskedelmi minisztérium munkatársai fogadták. ott volt a fogadáson b. k. massand, az indiai köztársaság magyarországi ideiglenes ügyvivője. /mti/

- . -
-18-

11.55

12.43

bb 27. befejeződött az építők szakszervezetének kétnapos központi vezetőségi ülése

t sb/sze/m/vg 1961. december 2.

az építők szakszervezetének székházában szombaton befejeződött az építő- fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének kétnapos ülése.

az ülésen czecey györgy, a könnyűipari minisztérium butoripari igazgatósága vezetőjének és mosonyi istván, az országos erdészeti főigazgatóság helyettes vezetőjének beszámolója alapján megvitatták a faipar öt éves tervét és a jövő évi feladatokat. többek között elmondották, hogy az új tervidőszakban csaknem megkészszerzik a butorgyártást. a jövő évben mintegy 15 százalékkal készítenek több berendezést a lakásokhoz, mint az idén. az erdészet korszerű új módszerekkel jövőre már több fát ad az iparnak, mint amennyit a második öt éves terv utolsó évére irányoztak elő.

a kétnapos értekezleten elhangzott felszólalások és javaslatok alapján a központi vezetőség végül határozatot fogadott el, ebben részletesen megjelölte azokat a legfontosabb szakszervezeti teendőket, amelyekkel az eddiginél jobban segítik majd a munkaverseny kiszélesítését, valamint a dolgozók munkakörülményeinek javítását és a vezetés színvonalának jelentős emelését. /mti/

- . -

bb 29. megkezdődött a borsodi bányászok téli üdültetése
vid/te/m/ki 1961. december 2.

a borsodi szénmedence ózdvidéki és borsodi szénbányászati trösztjeinek dolgozói közül több mint kétezeröttszázan töltötték nyári szabadságukat különböző hazai üdülőhelyeken. legszívesebben a balaton, valamint a mátrai és a pécsi hegyvidék üdülőit keresték fel. az idén első alkalommal, jó munkájuk jutalmául, a két szénbányászati tröszt kétszázötven dolgozója külföldi társasutazáson ismerte meg többek között a szovjetuniót, lengyelországot és csehszlovákiát. /folyt.köv./

12.30

- 19 -

12.40

bb 29. /megkezdődött ... 1. folyt./ m

most megkezdődött a bányások téli üdültetése. az ózdvidéki és a borsodi szénbányászati trösztől csaknem ötszáz dolgozó tölti szabadságát a téli hónapokban elsősorban hajduszoboszlón és tévi-zen. ide azok a dolgozók jelentkeztek, akik nedves, az egész égre ártalmas munkahelyeken dolgoznak, reumatikus megbetegedésben szenvednek. a pihenésen kívül gyógykezelésben is részesülnek. január-februárra a téli sportokat kedvelő bányászfiatalok a mátrai és a mecseki hegyekbe kaptak beutalót.

a téli üdülők első csoportja a borsodi szénbányászati trösztől szombaton érkezett meg hajduszoboszlóra. /mti/

...

em b a r g ó 22 óráig!

bb 30. kádár jános elvtárs beszéde a csepeli dolgozók pénteki nagygyűlésén

m/li

1961. december 2.

- tisztelt elvtársak! kedves elvtársnők! a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar népköztársaság kormánya nevében szívből üdvözlöm csepel dolgozóit!

- elvtársak! moszkvától majdnem ötszáz kilométernyire keletre, innen pedig csaknem két- és félezer kilométernyire van egy nagy, egymillió lakosú szovjet ipari város, amely a nagy proletáriró, gorkij nevet viseli. önök közül bizonyára sokan olvasták gorkij az anya című regényét, és aki nem olvasta, annak ajánlom, hogy olvassa el, mert ez a munkás-forradalmár életének és harcának eposza. ebben a könyvben gorkij élő emberekről, a valóságban megtörtént eseményekről írt. hősei a szormovo gyár munkásai. a gyárnak forradalmi hagyományai vannak. az 1905-ös forradalomban a gyár dolgozói az elsők között keltek fel a cári önkényuralom ellen, később harcoltak a nagy októberi szocialista forradalom győzelméért és ma is előljárnak a szovjetunió ipari termelésének fejlesztésében. ebben a városban és ebben a gyárban - amely ma a vörös szormovo nevet viseli - jártam, a magyar kommunisták, a magyar dolgozók képviselőjeként a szovjetunió kommunista pártjának 22. kongresszusa idején. résztvettem egy olyasfajta gyári gyűlésen, mint ez a mai gyűlésünk. szó esett közös dolgainkról, s a gyűlés végén a vörös szormovo gyár egyik munkása azt mondotta, hogy a gyár kollektívája nevében szeretne átadni nekem egy vörös zászlót és a gyárunkban készült egyik hajó modelljét. megkért, hogy juttassam el ezeket a tőlük távol élő, de nekik mégis oly közeli csepeli dolgozóknak.

/folyt.köv./

12.43

- 20 -

/bb 30. kádár jános.....1.folyt./vm

- arra gondoltam, hogy érdemes és helyes is, ha ezt a szívélyes, testvéri üdvözlőt, amelyet nekem személyesen adtak át a vörös-szormovoiak, én is személyesen adom át csepel dolgozóinak.

- az utóbbi években két, különösen emlékezetes találkozásom volt a csepeli dolgozókkal. az első 1957 januárjában egy kommunista aktiva volt. a másik testvéri találkozás 1958 tavaszán volt, amikor hrucsov elvtárral jártam csepelen. a helyi párt- és gazdasági vezetők gyakran szorgalmazzák a vezetők látogatásait, mondván, hogy ez segíti munkájukat. azt hiszem, ebben van az igazság! de amikor hasonló találkozásra eljövünk nemcsak az vezet bennünket, hogy segítsünk az itt dolgozó elvtársaknak, hanem az is, hogy magunk is új erőt merítsünk munkánkhoz. mert nekünk, a párt központi bizottsága és a kormány tagjainak erőt, biztonságot ad, hogy érezzük igazunkat és érezzük a magyar dolgozó nép egyetértését, támogatását.

kádár jános elvtárs ezután a nemzetközi helyzetről beszélt. a jelenlegi nemzetközi helyzetet - mondotta - a két társadalmi rendszer: a születő új, a szocialista társadalmi rendszer és a halódó régi, a kapitalista társadalmi rendszer harca határozza meg. ma a nemzetközi helyzet fő jellemzője: a szocializmus, a béke erőinek harca az imperializmussal, a háboru erőivel. a szocializmus ma már a világesemények alakulásának döntő, meghatározó tényezője. a szocializmus és a béke erői ma már hatalmasabbak, mint az imperializmus és a háboru erői. az imperializmus azonban még létezik, s ezért fennáll a háboru veszélye is. ez a nemzetközi helyzet fő jellemzője.

ezután az utóbbi időszak legjelentősebb nemzetközi eseményéről, a szovjetunió kommunista pártjának huszonketedik kongresszusáról beszélt:

- a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, egész pártunk fenntartás nélkül és teljes mértékben egyetért a huszonketedik kongresszus irányvonalával, a kongresszuson elfogadott új pártprogrammal. szilárd meggyőződésünk, hogy pártunk, kormányzatunk a marxizmus-leninizmus szellemében dolgozik, s tevékenységét immár több mint öt esztendeje áthatják azok a forradalmi elvek, amelyeket a szovjetunió kommunista pártjának huszadik kongresszusa állapított meg, továbbfejlesztve ezzel a marxizmus-leninizmust.

/folyt.köv./

12.56

- 21 -

B. Z. L. L. L. L. L.

/bb 30. kádár jános.....2. folyt./

- a szovjetunió kommunista pártjának huszonkettedik kongresszusa a huszadik kongresszus irányvonalát követi és fejleszti tovább. következőképpen az a meggyőződésünk, hogy a magyar szocialista munkáspárt politikájának fő irányát ez a kongresszus is megerősítette.

- mi volt a kongresszus központi kérdése? a szovjetunió kommunista pártjának huszonkettedik kongresszusán a központi kérdés az új pártprogram, a kommunizmus felépítésének elvi és gyakorlati programja volt. e program a legközelebbi 20 esztendőre meghatározza a szovjet nép tennivalóit, ugyanakkor - meggyőződésünk szerint - igen sokat mond a szocialista országok népeinek, és az egész emberiségnek. az új pártprogram megvalósításával a kommunista társadalom nem ábránd többé, nem utópista elképzelés, hanem az élet valóságává válik. a szovjetunióban 20 esztendő múlva kommunista társadalom lesz! a kommunizmus, a kommunista társadalom azonban nemcsak a szovjet nép jövőjét mutatja; a kommunizmus az egész emberi társadalom fejlődésének útja. a kommunista társadalom megvalósítja az emberek és népek igazi egyenlőségét, testvériségét, a béke és a boldogság világát a dolgozó ember számára: kialakul az a társadalom, amelyben mindenki képességei szerint dolgozik és az anyagi javakból szükséglete szerint részesül. ez az a jövőbeli társadalom, amelyet a marxizmus-leninizmus és a szovjet nép programja az emberiségnek mutat.

- a szovjetunió kommunista pártjának új programja, a kommunizmus megvalósításának terve, útmutatás a mi népünknek is. a magyar nép befejezi a szocialista társadalom alapjainak lerakását és a szocializmus építésének fejlettebb szakaszába lép. ez a mi jelenlegi feladatunk lényege. a jövőhöz pedig hozzátartozik az, amit hruscsov elvtárs éppen itt, csepelen mondott először országvilág számára: ha mi, a szocialista táborban élő és dolgozó népek helyesen használjuk a kölcsönös testvéri együttműködésben, segítségnyújtásban, munkamegosztásban rejlő lehetőségeket, akkor népeink történelmileg azonos időszakban jutnak el a dolgozó ember új társadalmába, a kommunista társadalomba./nagy taps./ ez a kongresszus legfontosabb mondanivalója a népeknek!

/folyt.köv./

13,00

- 22 -

bb 30. /kádár jános ... 3. folyt./ m

- a kongresszus másik legfontosabb mondanivalója a népek számára a béke volt. ezen a kongresszuson ismét megerősítették, még szilárdabban megalapozták a szovjetunió és a szocialista országok békepolitikáját. messzehangzóan, az egész emberiség számára mondták, hogy a szovjetunió politikája a békés egymás mellett élés, amely a szocialista és a kapitalista tábor között békés versenyt hirdet, és a vitás nemzetközi kérdések megoldásának fő eszközét a tárgyalásokban látja, tehát tárgyalásokkal, nem fegyverekkel, nem háborúkkal akarja megoldani a vitás kérdéseket.

- a szovjetunió kommunista pártjának 22. kongresszusa ismét meghirdette, hogy a szovjetunió kommunista pártja és a szovjet állam állhatatosan és lankadatlanul harcol a fegyverek és háborúk nélküli világért, az általános és teljes leszerelésért. /nagy taps/ a kongresszus hangsúlyozta az éberség és a készenlét szükségességét is, azt, hogy békepolitikánkat megfelelő erővel is alá kell támasztanunk, olyan erővel, amely biztosítja, hogy a háborus kalandokat kedvelő imperialisták ne merészeljenek fegyverrel támadni a szocialista világra. ezt szolgálják a növekedem fejlesztésére tett intézkedések is. önök tudják, hogy a szovjetunió a legutóbbi hónapokban atomfegyverkísérleteket hajtott végre. a szovjet kormány - amikor bejelentette elhatározását - megmondotta, hogy az imperialisták által kiélezett nemzetközi helyzet kényszeríti erre a lépésre. a kísérletekkel egyidejűleg leszögezte: soha sem fog elsőnek atomfegyvert alkalmazni és - más atomhatalmakkal közösen - bármikor kész az összes fegyvereket a tenger fenekére süllyeszteni. az imperialistákban azonban nincs meg erre a hajlandóság. ezért a szovjetunió a saját biztonsága, az egész szocialista világ biztonsága és az emberiség békéje érdekében köteles kellő színvonalon tartani fegyverzetét. ezzel a legteljesebb mértékben egyetértünk. gondolják csak meg: miféle „békében”, „c hetnénk”, ha a szovjetunió, a szocialista tábor országai nem rendelkeznek azokkal a legkorszerűbb, leghatalmasabb fegyverekkel, amelyek birtokunkban vannak.

a helyes politika: lankadatlanul és töretlenül harcolni az általános és teljes leszerelésért, a fegyverek és háborúk nélküli világért. addig azonban, amíg ezt - a világ valamennyi népével együtt - ki nem vívtuk, kellő színvonalon kell tartani honvédelmünket, mert ez a leghatásosabb eszköz arra, hogy féken tartsuk az imperialistákat.

/folyt.köv./
13.06

- 23 -

bb 31. szovjet államférfiak választóvirata magyar államférfiaknak
te vm nk 1961. december 2.

L.I. Brezsznev, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke és N. Sz. Hruscsov, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának első titkára, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke, táviratban mondott köszönetet dobi Istvánnak, az elnöki tanács elnökének és Kádár Jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a minisztertanács elnökének a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulója alkalmából kifejezett jókívánságaikért.

a. Gromiko, a szovjetunió külügyminisztere táviratban köszönte meg Péter János külügyminiszter üdvözlését, amelyet a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulója alkalmából küldött. /mti/

bb 32. több mint száz értékes festmény érkezteti a bizományi áruház negyedik művészeti képauciójára - december 12-én tartják az árverést

i ta/sze vm vg 1961. december 2.

Szombaton megnyitották a bizományi áruház vállalat negyedik művészeti képauciójának kiállítását a Kinizsi utca 12-es számú házban. A decemberi árverésre, mint az áruház vezetői elmondták, több száz értékes festményt küldtek be, zömében híres magyar festők alkotásait. A szakmai zsűri a beküldött képek közül 117-et talált alkalmasnak. Ezek között a közönség több a-ba-novák, barabás, Bihar, Csók, Egry, Fényes Adolf, Lotz képet láthat a kiállításon. A decemberi aukción a legmagasabb kikiáltási ára mézőly Géza Balatonpart című olajfestményének van, 8.000 forint. Ugyancsak 8.000 forintra tartják Ferenczy Károly favágók című képét is. Az árverést megelőző kiállítás december 2-től 10-ig tart nyitva és a közönség mindennap reggel 10 órától 18 óráig látogathatja. Az árverést a bizományi áruház vállalat központi termében december 12-én délután 17 órakor rendezik meg. /mti/

13.15

- 24 -

bb 33. befejezték az évi földletakarítási tervüket a rudabányai külszíni fejtés dolgozói

vid/te/m/ki

1961. december 2.

Rudabányán a barna és pátvasérc tetemes részét a gazdaságosabb külszíni fejtésekből termelik. A külszíni bányászkodásra alkalmas vasércmezőket azonban különböző vastagságú földréteg fedi, amit az érc kitermelése előtt el kell távolítani. Ezt a nehéz fizikai munkát már teljesen gépesítették. A külszíni bányában hét nagyteljesítményű szovjet exkavátor dolgozik és a letakarított meddőt dömperekkel szállítják el. A nagyfokú gépesítés lehetővé tette földletakarító komplex brigádok alakítását.

Ezek a brigádok vállalták, hogy az évi tervben előirányzott 450.000 köbméter föld letakarítását a határidő előtt befejezik. A jól szervezett munka és a verseny eredménye, hogy szombat reggelig 462.000 köbméter földet távolítottak el a külszíni fejtésekről. Ezzel jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy december 20-ig a külszíni bányüzem is teljesítse évi tervét.

A hét földletakarító komplex-brigád december 31-ig előreláthatólag még 15.000 köbméter meddőt takarít le. /mti/

/bb 30. Kádár elvtárs.....4. folyt./vm

- kedves elvtársak! elvtársnők! a magyar szocialista munkáspárt - mint mondtam - teljes mértékben egyetért a huszonkettedik kongresszus irányvonalával. egyetértünk a szovjetunió békepolitikájával annál is inkább, mert ugyanez a mi népünk, a mi országunk politikája is. a magyar népköztársaság kormánya arra törekszik - s ezzel az egész magyar nép egyetért - hogy országunk a világ minden népével békében éljen, s a világ minden országával normális viszonyt alakítson ki. békére van szükségünk, hogy megvalósíthassuk céljainkat, amelyeket mindenkor a szocialista testvérnépekkel összefogva valósítunk meg. /nagy taps./ őszintén óhajtjuk és kívánjuk, hogy a világ minden országának népe - az egyesült államok és nyugat-németország népe is - békében éljen, dolgozzék és boldoguljon. minden nép olyan társadalmi rendszerben éljen, amelyben akar. meggyőződésünk, hogy a kommunizmus világméretű győznie fog, de azt valljuk, hogy az új társadalmi rend kivívása és megteremtése minden nép saját feladata. normális viszonyt akarunk a nagy tőkés országokkal is és békét kívánunk az ott dolgozó embereknek.

teljes szívünkkel szolidárisak vagyunk az imperialista iga lerázásáért küzdő népekkel, s bizonyosak vagyunk abban, hogy algéria s kongói népe kivívja teljes függetlenségét és szabadságát. kívánjuk, hogy mielőbb lerázzák az imperialisták igáját.

/folyt.köv./

13.20

-25-

/bb 30. Kádár János... 5. folytat./vm

- az imperialisták - folytatta, - olyan helyzetben vannak, hogy félnek a szocialista világrendszerrel folytatott békés versenytől. és természetesen félnek a szocialista tábor fegyveres erejétől is. minden erejüket arra összpontosítják, hogy megakadályozzák a társadalmi fejlődés törvényszerű menetét. az imperializmus gyarmati rendszere a felbomlás állapotában van. azok a népek, amelyek már felszabadultak az imperializmus igája alól, a társadalmi fejlődés útjára léptek. az imperialisták fenekednek kuba népére, amely lerázta az egyesült államok igáját, s a szabadság, a társadalmi fejlődés útját választotta. kuba népe sorsának ura lett saját hazájában; megdőrtte a nagybirtokosok, a nagytőkések uralmát és elindult a szocialista fejlődés útján. az egyesült államoknak az sem tetszik, hogy laosz semleges lett, ezért beavatkozott laosz belügyeibe. dél-vietnamba tiszteket és fegyvereket küldenek, mert félnek a reakciós dél-vietnami rendszer összeomlásától és attól, hogy ott ért hódít a kommunizmus. ők persze kommunizmusnak neveznek minden olyan lépést, amellyel az elnyomott népek függetlenségüket akarják kivívni. de még az említett kis népekkel sem boldogulnak, hiszen ma már nem cselekedhetnek a világban kényük-kedvük szerint, mert létezik a szovjetunió, létezik a szocialista világ, léteznek a független, szabad népek, s ezek szolidárisak a szabadságukért harcoló népekkel. ha az imperialisták laoszhoz nyúlnak, ott égetik meg a körmüket, ha dél-vietnamhoz, vagy kongóhoz, akkor ott, - vagyis általában nehéz helyzetben vannak és reméljük, hogy a jövőben még nehezebb helyzetben lesznek./nagy taps/

de az imperialisták nem nyugszanak, ők folytatják a fegyverkezést. nyugat-németországban talpra állították és felfegyvereztek egy olyan államot, amely hitler fasiszta harmadik birodalmától örökölte a militarizmust és a revansizmust, külpolitikája ellenséges a szocialista országokkal szemben, s a második világháború eredményeként kialakult államhatárok erőszakos megváltoztatására törekszik. ezért talán a le bonyolultabb nemzetközi kérdés ma a német kérdés, mert ütköző pontot jelent az imperialista hatalmak és a szocialista világ között. az imperialisták előretolt hadállásuknak szánják nyugat-németországot, a szocialista országok, a békét óhajtó emberiség pedig a nyugat-német imperializmus kordában tartását kívánják.

/folyt.köv./
13,31

- 26 -

bb 30 /Kádár János ... 6 . folyt./ m

Bennünket, magyarokat rendkívül közelről érint a német kérdés - alapította meg Kádár János, majd hangsúlyozta, hogy a magyar nép történelme során rendkívül sokat harcolt a német imperializmussal. - ezért - folytatta - senki előtt sem titok, hogy a magyar népköztársaság - mint állam - és a magyar nép a német demokratikus köztársasággal szolidáris, azzal az új német állammal, amely európa közepén hozzáfogott a szocialista társadalom felépítéséhez és amely elszántan harcol a német imperialista, revansista törekvésekkel szemben. az első német munkás-paraszt állam szövetségese mindazoknak a népeknek, amelyek örökre el akarják temetni a fasiszmust és a militarizmust. a leghatározottabban szembenállunk viszont a német szövetségi köztársaság jelenlegi kormányának politikájával, amely nem más, mint a hidegháború fenntartása, fegyverkezés, revansizmus és a népek közötti ellentétek élezése. adenauer pártja a legutóbbi választásokon elvesztette többségét a nyugatnémet parlamentben. a hosszas erőfeszítés után új koalíciós kormány a napokban tette közzé nyilatkozatát, amely ismét teljes mértékben a hidegháború szellemét tükrözi. igaz, hogy a nyilatkozatban van olyasmi is, hogy tárgyalni kell a szovjetunióval, a varsói szerződés országaival, ugyanakkor fenn nem hirdeti összes korábbi követeléseiket. mi az ilyen kormány-nyilatkozatokat a legmélyebben elítéljük és visszautasítjuk. létrejött

a szovjetunióval és a varsói szerződés többi tagállamának - köztük a magyar népköztársaságnak is - eltökélt elhatározása, hogy a német kérdésből meg kell oldani azt, ami halaszthatatlan. fel kell számolni a nyugat-berlini háborús tüzfészket és gátat kell emelni a német imperializmus terjeszkedése elé. a legjobb megoldás az, ha a nyugat-berlini kérdésben normális helyzetet teremtünk és megkötjük a német békeszerződést, amely biztosítja a második világháború után Európában kialakult államhatárokat.

/folyt.köv./

13.35 ✓
13.47 ✓

- 27 -

Mag

bb 30. /kádár jános ... 7. folyt./ m

a 22. kongresszuson hrucsov elvtárs erről szólva azt mondta, hogy bár mi eltökéltük, hogy aláírjuk a német békeszerződést, ennek határideje nem feltétlenül december 31-e kell hogy legyen, ebbe a kijelentésbe bizonyos elemek belekapaszkodtak és meséket fűztek hozzá. szeretnék mindenkit megnyugtatni, kedves elvtársak, azokat is, akik óhajtják azt, hogy Európában a német kérdésben és nyugat-berlinben is rend legyen, meg azokat is, akik a hidegháborút jobban szeretik, hogy ha a német békeszerződést december 31-én írjuk alá és a határidő valakinek is gondot okozna, hogy mikor írják alá, jegyezze meg mindenki a következőt: a nyugat-berlini kérdést rendezik, a német békeszerződést aláírják a legmegfelelőbb időpontban. /taps/

kádár jános elvtárs a továbbiakban hangsúlyozta: a magyar nép teljes mértékben helyesli azt a külpolitikai vonalat, amelyet a 22. kongresszus ismételt deklarált, hazánkban törvény tiltja a háborus uszítást, a más népek elleni gyűlöleteltét. mi a békés egymásmellettélést akarjuk, a békéért harcolunk, ugyanakkor kötelességszerűen fejlesztjük és erősítjük országunk honvédelmi képességét, ha a szocialista tábor országainak honvédelmi ereje gyengébb volna, az imperialistákkal nem lehetne békés úton tárgyalni, mert az imperialisták az erőpolitika hívei, a szovjetunióknak, a varsói szerződés tagállamainak közöttük a magyar népköztársaságnak - olyan honvédelmi erővel kell rendelkezniük, amely biztosítja az erőpolitika híveinek féken tartását.

/folyt. köv./

13.42

- 28 -

/bb 30. kádár jános.....8. folyt./vm

- elvtársak! mi fáradságot, munkát, s pénzt áldozunk arra, hogy honvédségünket korszerű színvonalon tartsuk. reméljük, hogy megérjük azt az időt, amikor népünk munkája eredményeinek egy részét már nem kell ilyen célokra fordítani. de ma még olyan a helyzet, hogy korszerű honvédségre van szükség. ezért honvédségünket felszereltük a legmodernebb repülőgépekkel és rakétafegyverekkel. a mi országunk nem átjáróház az imperialisták repülőgépei számára már most sem és a jövőben még kevésbé lesz az! / taps/ honvédségünk szelleme megfelelő. erre többféle közvetlen tapasztalatunk is van. a közelmúltban részt vettem például néphadseregünk hadgyakorlatán. katonáink nemcsak erkölcsileg készültek fel népünk szocialista vívmányainak és békéjének védelmére, hanem katonai tudás tekintetében is. nagyon nehéz és nagyon korszerű gyakorlatokat hajtottak végre - kitűnő eredménnyel./nagy taps./

kádár jános ezután a személyi kultusszal összefüggő kérdésekről beszélt.

- a szovjetunió kommunista pártjának huszonkettedik kongresszusa ismételt és határozottan elítélte a személyi kultuszt - mondotta. - ha a szovjetunió kommunista pártja kellő időben nem küzdötte volna le a személyi kultuszt, akkor a huszonkettedik kongresszus nem határozhatta volna el a kommunista társadalom 20 év alatti felépítését, s nem tehetett volna hitet oly határozottsággal a békés egymásmellettélés politikája mellett. a személyi kultusz - és minden, ami abból következik: az elmélet dogmatikus eltorzítása, a szektariánizmus, az önkényeskedés a pártban, az állami életben, a szocialista törvényesség megsértése - fékezi, akadályozza a szocialista, kommunista fejlődést, bomlasztja a pártot, rontja a párt és a tömegek kapcsolatát.

aligha tudjuk teljes mértékben felbecsülni, milyen érdemeket szerzett a hrucsov elvtárs vezetete központi bizottság, amely 1953 óta harcol a személyi kultusz teljes és gyökeres felszámolásáért. ezzel - mint ismeretes - nem mindenki ért egyet. önök tudják, hogy az albán vezetők, enver hodzsa és mehmet shehu nem értenek egyet sztálin személyi kultuszának elítélésével, s általában a személyi kultusz elítélésével. elsősorban azért nem értenek egyet, mert náluk jelenleg is virul a személyi kultusz és mindaz, ami vele jár. hogy a személyi kultusz mit jelent egy párt és egy nép életében, azt önöknek nem ecsetelem, hiszen az ötvenes évek elején saját maguk is láthatták, s ítéletet alkothattak róla. az albán vezetőknek nem tetszik a személyi kultusz elítélése, de a nemzetközi kommunista pártjának központi bizottságával, amikor az albán vezetőket és munkásmozgalom egyetértett a szovjetunióval, a szovjetunió kommunista pártjának központi bizottságával, amikor az albán vezetőket nyilvánosan megbíráltta és elítélte, mert nem tudtak megszabadulni a személyi kultusztól. meg kell említeni azt is, hogy a kongresszuson részt vett 80 küldöttség között volt egy, a kínai testvérpárt küldöttsége, amely szerint nem volt helyes nyilvánosan megbírálni az albán vezetőket.

/folyt. köv./

13.52

- 29 -

bb 30. /kádár jános ... 9. folyt./ m

- mi, magyar kommunisták, s a nemzetközi kommunista mozgalom óriási többsége, a testvérpártok majd mindegyike azt az álláspontot képviselte, hogy igenis szükség volt a nyilvános bírálatra. mert helytelen álláspont esetén egyideig lehetséges - sőt talán szükséges is - a türelem és az egymás közötti belső vita, hogy az eszüknél nem levő embereknek módot adjanak az észhezteréshez. de ha az észhezterésnek semmi jelét sem lehet látni, akkor feltétlenül helyes a nyílt fellépés és a nyílt bíráló. a szovjetunió kommunista pártja ország-világ előtt nyilvánosan fellépett az albán vezetőknek a személyi kultuszról eredő hibáival szemben. ez erkölcsi bátorság, amely azt mutatja, hogy az igazság velünk van, a tömegek, a népek bennünket támogatnak.

- pártunk központi bizottsága nevében mondhatom, hogy párttagságunk, a magyar kommunisták, miként az egész magyar nép, már megismerte a személyi kultuszt, s abból nem kér többet! az embereknek teljesen elegendő volt a párton belüli önkényből, s abból az állami életben is lábrakapott gyakorlatból, amely nem tisztelte és nem tartotta be a törvényeket. mi a személyi kultuszt felszámoltuk, a pártban és az állami életben egyaránt normálisan mennek a dolgok. azt hiszem, ezt önök mindnyájan érzik és tudják. aki részt vesz a pártéletben, vagy a közéletben, saját tapasztalatából tudja: olyan helyzet alakult ki nálunk, a munkásosztály forradalmi pártjában épp úgy, mint a közéletben, amilyennek szocialista államban lennie kell. a törvényesség a nép számára a legfontosabb dolgok egyike. ez alatt persze nemcsak azt értjük, hogy senkit nem csuknak be olyasmért, amit nem követett el, hanem azt is, hogy a kém csak reszkessen, s aki lopott, az féljen, mert az is hozzátartozik a szocialista törvényességhez, hogy a bűnös rettegjen a törvény erejétől.

- mi felszámoltuk a személyi kultuszt, s mindig is meg fogjuk gátolni annak visszatérését!

/folyt.köv./
13.55
14.04

- 30 -

Mo

/bb 30.kádár jános.....10.folyt./vm

- milyen problémáink vannak a személyi kultusszal, ha már azt egyszer felszámoltuk? vetette fel a kérdést kádár jános. - létezik egy olyan határozat, hogy nálunk sem utcát, sem gyárat nem szabad élő személyről elnevezni. ezt a határozatot öt évvel ezelőtt hoztuk, s azóta be is tartjuk. viszont a még megmarad ilyen elnevezéseket bizonyos idő alatt megváltoztatjuk. de ne a név a döntő, hanem az, hogy az üzemben, vagy szövetkezetben, ilyen a szellem. sokkal inkább ügyelnünk kell arra, hogy az emberben még meglévő rossz szemléletet leküzdjük. ma már nincs ugyan személyi kultusz, de vannak még dogmatikus, szektás módon gondolkodó emberek. harcolunk ezeknek az embereknek a szemlélete ellen, mert az igen nagy kárt okozhat.

- hét-nyolc évvel ezelőtt sok ember gondolkozott úgy nálunk: mindenki gyanus, aki él. emlékeznek még erre? olyan emberek voltak ezek, akik legszívesebben tiztagu pártot szerveztek volna az országban, mert a végén talán már önnön magukban sem bíztak. hogy volt ez annak idején? vegyenek elő egy embert és kezdjék neki mondogatni: te gyanus vagy, te az imperialisták felé kacsintgatsz. először megijed, aztán remeg, az ilyen módszerekkel addig taszigálták az ellenség oldalára, amíg végülis némelyiket valóban sikerült odalökösni.

az e fajta káros szemléletet leküzdöttük. most nem a központi bizottságnak kell beavatkozni, ha mondjuk a fémmű egyik alapszervezetében valaki urhatnámságra, „parancsuralomra”, vágyik. itt vannak a fémmű kommunistái, akik helyreigazítják az ilyenek fejét. és ez az egészséges.

most jó alkalom nyílik arra is, hogy kissé jobban szemügyre vegyük, hogyan viselkednek az emberek a közügyekben, hogyan gazdálkodnak a köz javaival. a tisztség-viselők általában normálisan dolgoznak. de még mindig jelentkezik az önzés, a harácsolás hajlama: megszerezni mindazt, amihez ingyen hozzá lehet jutni. ha az ilyen hajlam vezető beosztással párosul, az közveszélyes. vigyáznunk kell arra, hogy senki se élhessen vissza beosztásával. vannak nálunk bizonyos szolgáltató vállalatok, például a vízvezeték-szerelők, a villanyszerelők. manapság - s ezt meg kell mondani - még mindig előbb megy ki a szerelő, ha egy vállalati igazgató menyezete ázik be, mintha egy vállalati segédmunkás lakásában romlott el valami. mindenki tudja, hogy ez így van.

/folyt.köv./

14.03

- 31 -

14.12

Áp 30. kádár János..... 11. folyt./vm

- ezért mi azt követeljük a vezető beosztásban lévő, hatalmat gyakorló emberektől, hogy inkább még azzal se éljenek, amihez joguk van, semmint visszaéljenek befolyásukkal és azokkal a lehetőségekkel, amelyek beosztásuktól adódnak.

Hogyan képzeljük el a régi nézetek elleni harcot? Most ne azért vegyenek elő egy embert, mert nyolc évvel ezelőtt szektás volt. azt már elfelejtettük neki. azért vegyék elő, ha még ma is szektás nézeteket vall. ha öt évvel ezelőtt azt mondtuk a baloldali, vagy jobboldali hibába esett embereknek: nézzétek, hibáztatok, de mi nem tartunk benneteket ellenségnek, térjete a helyes utra, dolgozzatok és akkor elfelejtjük, ami történt - akkor a régi hibákat nem vehetjük elő most, öt év múltán sem, mert ez nem lenne igazságos és tisztességes eljárás. mindenki tudja, ki milyen hibában leledzett és hogyan javította ki azt. aki kijavította, azt hagyják békében, aki viszont nem javította ki, azt vegyék elő a huszonkettedik kongresszus tanulságainak fényénél is és szólítsák fel: számolja fel helyzetelen nézeteit és gyakorlatát, mert ellenkező esetben kellemetlenségei támadhatnak. mi ugyanis nem fogjuk megtűrni a pártban azt az embert, aki a párt egész tevékenységét nem úgy fogja fel, hogy az a tömegekbe vetett bizalomra épül. mi csak a tömegekkel együtt tudunk előrehaladni./nagy taps./ nagyon fontos, hogy állandóan és folyamatosan erősödjék a párt és a nép kapcsolata.

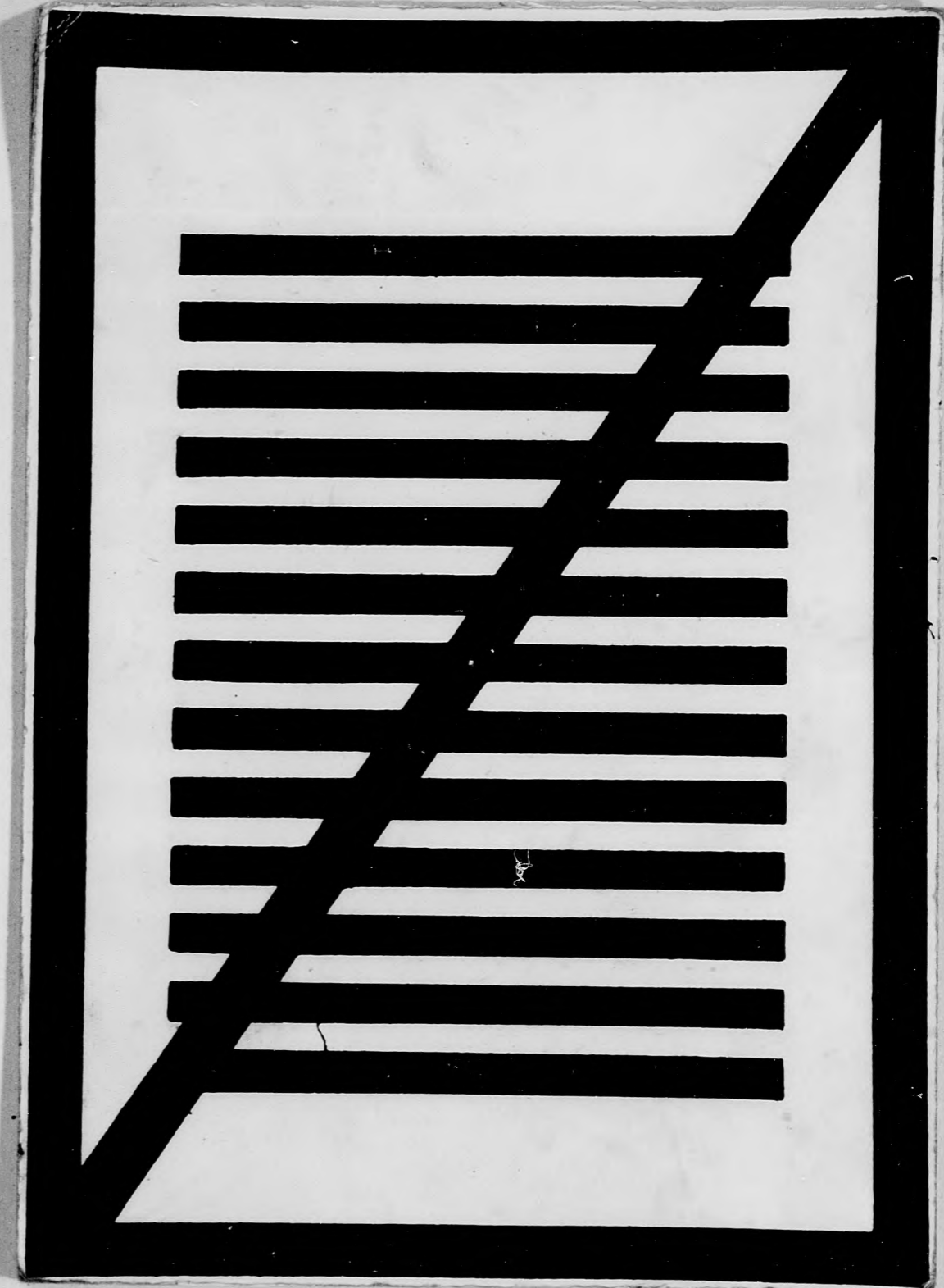
- a szovjetunió kommunista pártja ismét nagy segítséget nyújtott a világ valamennyi kommunista és munkáspártjának azzal a határozottsággal, amellyel a huszonkettedik kongresszuson fellépett a személyi kultusz maradványai ellen. ezzel kapcsolatban különböző kérdések is felvetődnek. mi azt valljuk, hogy a szovjetunió kommunista pártja az a párt, amelynek történelmi múltja következtében óriási tapasztalata halmozódott fel, tehát az a párt, amelyiktől minden kommunista és munkáspárt tanulhat.

/folyt.köv./

14.08

- 32 -

14.08
Zel

bb 30. /kádár jános ... 13. folyt./ m

ez a kongresszus hatalmas új erőt és lendületet ad pártunk harcának is.

- miért mondom azt, hogy kötelesek vagyunk a jó tapasztalatokat figyelembe venni? elvtársak! a szovjetunió kommunista pártja kivíta a nagy októberi szocialista forradalom győzelmét. ha a tapasztalatait - hogyan kell megdönteni a tőkés és földesurak hatalmát, hogyan kell felépíteni a szocialista társadalmat - nem vettük volna figyelembe, akkor még ma is az osztrák-magyar monarchia állampolgárai lennénk egész népünkkel együtt. saját érdekünk tehát, hogy a jó tapasztalatokat figyelembe vegyük és érvényesítsük előrehaladásunk meggyorsítására pártunk harcában.

vannak persze, akik most okoskodnak. egyesek így: ime, sztálin koporsóját kivitték a mauzóleumból - tehát új szezon következik a jobboldal számára, olyasmit is hallottam, hogy rehabilitálni kellene azokat, akik nálunk sztálin szobrát ledöntötték. ne haragudjanak, hogy most erről beszélek, de ez igen fontos dolog. én a következőket mondom: ha az a szobor ma is ott állna, akkor most hoznánk egy határozatot, hogy decemberben, vagy januárban el kell távolítani. de, akik annakidején ledöntötték, azokat soha nem fogjuk rehabilitálni. akik a sztálin szobrot nálunk ledöntötték, nem azért tették, mert sztálinnak hibái voltak, hanem azért, mert nem szeretik a kommunizmust.

- olyasmit is hallani mostanában, hogy azoknak a revizionistáknak talán nem is volt olyan nagy bűnük, hiszen ők is a személyi kultuszt szívták. nem kevés olyan ember is van, aki 1956 után nem jelentkezett a pártba, s most azt gondolja, hogy valamilyen liberális folyamat következik a kommunista pártokban, így nálunk is. ez persze tévedés. a mi pártépítési elveink a 22. kongresszus után is ugyanazok maradnak, mint az elmúlt öt évben voltak. önök tudják, ki lehet a mi pártunk tagja.

/folyt.köv./

14.20

- 34 -

bb 30. /kádár jános ... 14. folyt./ m

nem akarom ezt most részletezni, de egy nagyon egyszerű meghatározást azért tudnék mondani. azt ajánlom, hogy a következőkre ügyeljenek: minél több olyan pártönkivüli legyen - erre kell törekednünk, így kell dolgoznunk - akit szívesen látnánk a párt tagjai között, ez az egyik célunk. a másik: minél kevesebb olyan ember legyen a párt tagjai között, akit szívesebben látnánk a pártönkivül. /nagy taps/. ezen az alapon jól eligazodhatunk. a mi politikánk alapján ítéljük meg az embereket és mindig azt mérlegeljük: erősödik-e a párt, ha az az ember bekerül a párt tagjai közé, vagy talán attól erősödik a párt, ha másokat kiteszünk. ez a pártépítés legfontosabb követelménye.

kádár elvtárs ezután aláhuzta: a 22. kongresszus eszmei fegyverzetét fel kell használnunk saját építőmunkánk meggyorsítására. az eddigi eredmények nagy erőt adnak a további feladatokhoz. pártunk - éppen a 20. kongresszus tapasztalatainak hasznosításával - öt év alatt nagy győzelmeket aratott, most az a feladatunk, hogy magasabb szinten folytassuk a munkát.

- az utóbbi évben sokat lehetett hallani arról, hogy vannak nehézségeink, vannak feszültségek a népgazdaságban. mi az igazság? nehézségeink vannak és mindig is lesznek, mert a szocializmus építése mindig megkívánja az erők megfeszítését. önök itt dolgoznak, építenek, korszerűsítik az üzemet, ma az az új részleg okoz gondot a fémműnek, amelynek januárra kell elkészülnie, meg az a másik, amelyik márciusra épül fel. de ha februárban, vagy márciusban találkozunk, akkor új gondok lesznek, a következő gyárrészleget kell korszerűsíteni.

- olyan nehézségeink is vannak, amelyek bizonyos általános elmaradásból adódtak. gondoljanak arra, hogy 1953 nyarától 1957 nyaráig cikcakkban haladt a fejlődés, hol balra fordították az ország hajójának orrát, hol jobbra. azokban az években elmaradtunk az iparfejlesztésben és a mezőgazdaságban is. ugyanezt mondhatjuk az iskolaépítésre. nem fejlesztettük a honvédséget sem. mindezt pótolnunk kellett. öt év alatt rengeteget pótolnunk az elmaradásból. regeteget! talán a legnagyobb részét pótoltuk, de még nem az egészet.

/folyt.köv./

14.25

14.33

- 35 -

M

/bb 30.kádár jános....15.folyt./vm

- most ebből adódnak a feladataink. Önök nagyjából ismerik az idei eredményeinket. tudják, hogy az ipari termelést 12 százalékkal növeltük a tavalyinéhoz képest. az első tíz hónapban túlteljesítettük a tervet. s mi talán ennél is sokkal fontosabb: a termelés növekedésének 70 százaléka a termelékenységéből adódott. na, ott léptünk előre a mezőgazdaság szocialista átszervezésében is. sok tekintetben fejlesztettük a termelést. sajnos az idén megismert bennünket az aszály, amely elvitt a takarmány egy részét. ebből különböző nehézségek és bajok származnak. az év első nyolc hónapjában a piaci árak alacsonyabbak voltak a tavalyinál. az aszály miatt a krumplival, a hagymával és még néhány más cikkel nehézségek vannak. októberben-novemberben a piaci árak magasabbak, mint tavaly ilyenkor voltak. az aszály tehát nyom bennünket. ilyen körülmények között kénytelenek vagyunk bizonyos élelmiszereket, - burgonyát és hagymát is - behozni, hogy az aszály okozta nehézségeket leküzdjük. mást nem tehetünk.

- a mezőgazdaság szocialista átszervezése azonban még ilyen aszályos évben is meghozta a maga eredményét. ha nem lenne szocialista mezőgazdaság, az idei aszály miatt az egyéni parasztok tizezrei mentek volna tönkre, úgy, hogy 15 évig sem tértek volna magukhoz. most pedig, mint tsz-tagok, nem mennek tönkre, együtt dolgoznak, s az idei mezőgazdasági termés - hála a jó gabonatermésnek és az állatállomány növekedésének - az aszály ellenére is eléri a tavalyit! ez pedig az átszervezés, a szocialista mezőgazdaság első nagy vizsgatétele és eredménye. az évi felvásárlás összes értéke szintén eléri a tavalyit, ami nagyon jó eredmény ilyen súlyos aszály után.

- a szocialista mezőgazdaság ereje mutatkozik meg abban, hogy most az őszi munka - ami már a jövőévi kenyeret, takarmányt, állattenyésztést szolgálja - sokkal jobban megy, mint tavaly. a kenyérgabona vetésében 99.6 százaléknál tartunk, a mélyszántás pedig 53-54 százaléknál. más szóval a jövőévi kenyér, a jövőévi takarmányalap jó előkészítést kapott.

/folyt.köv./

14.30

- 36 -

/bb 30.kádár jános....15.folyt./vm

- vannak eredményeink, még hozzá igen szépek és vannak gondok is. ilyen körülmények között élünk és dolgozunk, s ami a legfontosabb, az eddigi helyes politikát folytatjuk tovább. a tömegek ma már a gyakorlatból tudják, hogy ez a politika helyes, célravezető. a dolgozók többsége azt akarja, hogy most már maradjon ez a politika, mert ezt értik, eredményeit évről-évre látják.

- elvtársak! a huszonkettedik kongresszus után azt szeretném mondani, hogy a mi politikai irányvonalunk nagyon hosszú időre stabilizálódott. lehet tehát nyugodtan élni és dolgozni s tanulmányozni, hogyan lehet ezt a politikát még jobban végrehajtani. pártunk hetedik kongresszusa helyes irányt szabott. van ötéves tervünk, amely megfelel szocialista építésünk céljainak. ezt a tervet valóra váltjuk, a nehézségeket pedig leküzdjük.

a párt és a kormány az eddigi, bevált politika alapján dolgozik tovább, támaszkodik az egész dolgozó népre, mint eddig is tette és támaszkodik a legjobbakra. kiket tekintek itt a legjobbaknak? azt mondom, hogy ebben a gyárban pártunk és kormányunk fő zászlóvivői a párt tagjai, a kisz tagjai, továbbá a szocialista brigád-mozgalomba bekapcsolódott emberek, akár párttagok, akár nem. ezek az emberek azok, akiket a legtöbbet teszik, a legintenzívebben dolgoznak azért, hogy a fejlődésben előre menjünk politikailag is, gazdaságilag is, kulturában is, sőt az emberek viselkedésében is. ezeknek az a nagy érdemük, hogy tulajdonképpen ők vezetnek. az ő példás munkájuk, magatartásuk nagy erő!

- sem barát, sem ellenség előtt nem titkoljuk - folytatta kádár jános -, hogy mi a magyar-szovjet barátságra támaszkodunk. támaszkodunk a varsói szerződés szervezetére, támaszkodunk a szocialista táborra, a nemzetközi kommunista mozgalomra, a békemozgalom erejére./nagy taps./ s ha ilyen erőkre tudunk támaszkodni, - mint népünk egyetértése, a szocialista tábor összefogása, s a világ béke-mozgalma - akkor minden nehézséget leküzdhetünk, minden feladatot megvalósíthatunk. hazánkban befejezéséhez közeledik a szocialista társadalom alapjainak lerakása.

/folyt.köv./

14.35

- 37 -

bb 30. /kádár jános ... 17. folyt./ m

meggyőződése, hogy a következő években meggyorsul előrehaladásunk. nemzetközi viszonylatban megoldjuk a német kérdést, s megvédelmezzük a békét. megvagyunk győződve arról, hogy a kommunizmus, a béke ügye az egész világon győzedelmeskedni fog. ez a mi perspektívánk, ezért dolgozunk. tőlünk függ, milyen gyorsasággal megyünk előre.

beszéde befejező részében kádár jános részletesen beszélt csepel forradalmi multjáról, majd így folytatta:

- nálunk volt olyan szóhasználat - mondotta -, hogy: vörös csepel. ez persze olyan dolog, hogy a vörös jelzőt odairhatom a névhez, ha akarom, de nem kell feltétlenül odairni. sokkal fontosabb, hogy valóban vörös csepel legyen munkájában, helytállásában, kulturájában, szocialista szilárdságában. csepel forradalmi multja, s a szocialista építésben elért eredményei alapján mondhatom: a szormovóiak jó helyre szánták ezt a zászlót, s úgy gondoltam, elvállalom, hogy elhozom és átadom csepelnek, mert történelmi multjával és jelen eredményeivel is méltó erre. az év eredményeiben csepel munkája is benne van. nagy dolog az, hogy a tervezett 8 százalékkal szemben önök körülbelül 11 százalékos fejlődést értek el a tavalyihoz képest. a gyűlés előtt a fémműben jártunk. ez a gyár akkorára nőtt, hogy egy nap alatt még végigjárni is alig lehet. ez a gyár - átvitt értelemben is, közvetlenül is - harc az újért, az új magyar iparért.

mi tetszett nekem ebben a gyárban? először is a szocialista alkotó munka érezhető áramlata. tele vannak tervekkel, amelyek a szocialista ipar fejlesztését segítik. sok fiatal vezető van a gyárban. persze a fiatalság relatív fogalom. nem tudom, maguk fiatalnak tekintik-e azt, akit én? nekem a 40 év körüli emberek - akik itt óriási részlegek vezetői - még fiatalok. itt azt mondják rájuk, „fiatal, de tud,,. hajtja a szocialista, a kommunista lelkesedés. megvan a képzettsége, tud bánni az emberekkel.

elvtársak! ezt a szellemet őrizték, fejleszték ebben a gyárban, amint ezt kell őriznünk és erősítenünk az egész országban is. akkor a fejlődés gyorsabb lesz.

/folyt.köv./
14.43

- 38 -

14.43
Lad

/bb 30. kádár jános.... 18. folyt./vm

most megkérem önöket, hogy hivatalosan is vegyék át tőlem ezt a vörös zászlót, amelyet gorkij városából a legjobb szovjet munkások, munkásnők küldtek önöknek igazán testvéri szívekkel. a testvéri magyar-szovjet barátság jelképeként. kérem önöket, legyenek hűek ehhez a barátsághoz, legyenek hűek népünk szocialista eszméihez a munkában, a viselkedésben, a kulturában. sok örömök lesz még azokban az eredményekben, amelyeket eddig elértünk és azokban, amelyeket a jövőben el fogunk érni./hosszan tartó nagy taps./

- az egész gyár minden dolgozójának szívből kívánok jó egészséget, sok sikert. kérem önöket, mindig legyenek annak tudatában, hogy a központi bizottság és a kormány rendíthetetlen a kommunizmus ügyének védelmében. a mi harcunk alapja az a bizalom, amellyel önök és az egész magyar nép tárogat bennünket a jövőben is, mint az utóbbi öt évben tették./hosszantartó, lelkes, nagy taps./

x x x

ezután kádár jános a nagygyűlés részvevőinek tapsa közepette átnyújtotta a gorkiji vörös szormovo gyár dolgozói által ajánlódott vörös zászlót és a gyárban készült hajó kicsinyített modellra a gyűlés részvevői nevében megköszönte az ajándékot s a többi között hangoztatta:

- a szovjet elvtársak ajándékait úgy fogadjuk, mint a nemzetközi testvériség, egyetértés jelképét. azt hiszem a gyűlés egységesen felhatalmazást ad a pártbizottságnak, hogy megírjuk a vörös szormovo munkásainak: köszönjük ezt az ajándékot, ezt a jelképet és szívből kívánunk sok sikert a kommunizmus építésében.
/mti/

14.47

- 39 -

14.47
Lad

bb 35. 125.000 ujtás egyetlen félévben - hat-nyolc millió forintos megtakarítások egy-egy új gondolat nyomán

i tz/tm/vl vg 1961. december 2.

az országos találmányi hivatalhoz beérkezett jelentések szerint ennek az évnek az első felében a benyújtott ujtások száma meghaladta a 125.000-et, nagyrésztük a különböző iparágak területén született meg - a legtöbb a kohó- és gépiparban - de a közlekedés- és postaügyi minisztériumhoz tartozó intézmények dolgozóitól is több mint 13.000 javaslat érkezett be a hivatalhoz, és jelentős mértékben nőtt a mezőgazdasági jellegű ujtások száma is. az ujtások közül több mint 55.000-et fogadtak el, és csaknem 49.000 már meg is valósult.

ujabban a találmányi hivatal külön, mint „nagy jelentőségű ujtásokat”, tartja számon azokat a javaslatokat, amelyeknek megvalósítása legalább évi 100.000 forintot eredményez a népgazdaságnak. ilyen alapon az elmúlt év és az idei esztendő első felének „terméséből”, körülbelül 200 ujtást soroltak ebbe a csoportba. közülük néhány szinte meglepően nagy eredményt hozott.

ilyen például szalay sándornak, a kohó- és gépipari minisztérium tervező irodája ujtójának a vastlemezkémények építésére vonatkozó javaslata. már eddig 3 kémény épült ezzel a módszerrel, amely feleslegessé teszi a drága állványozást és jelentős mértékben meggyorsítja a munkát. ilyen módon egy-egy 70 méteres kémény építésén 630.000 forintot lehet megtakarítani. ez az ujtás tehát - mivel jelenleg még további hat kémény készül ilyen módon - önmagában több mint hatmillió forint megtakarítást eredményezett a népgazdaságnak.

a rekordot azonban a szegedi, illetve a kaposi fűszerpaprikaipari vállalatok dolgozói érték el. ez a csetik-barva-végvári móró-varju-féle ujtás a kővel való régi őrlés helyett a némileg módosított malomipari hengerszékeket alkalmazza a fűszerpaprika őrlésénél. ezzel nemcsak sok munkát takarít meg, hanem jelentős mértékben csökkenti az energiafelhasználást és az őrlési veszteséget is. mindennél többet mond az ujtással elért „csucsteljesítmény”, a két vállalatnál az új módszerrel elért haszon több mint 7.700.000 forint.

a találmányi hivatal rendelkezésére álló előzetes adatok szerint is az elmúlt félév ujtói több mint 800 millió forintot takarítottak meg a népgazdaságnak. /mti/

14.57
15.50

- 40 -

bb 37. időjárásjelentés

tm/vl

1961. december 1.

a meteorológiai intézet jelenti december 2-án, szombaton 13 órakor:

szeles idő, csökkenő hőmérséklet

európa időjárása legnagyobb részét esős, felhős, ködös. a szovjetunió európai területén nagy kiterjedésű havazások vannak. tegnap a hőmérséklet legmagasabb értékei dél-európa egyes helyein érték a 16-19 fokot, ezzel szemben a szovjetunió európai területének keleti részén sokhelyen napközben sem haladták meg a mínusz 15-18 fokot. hazánkban tegnap általában felhős, ködös idő volt. többhelyen esett az eső is. a dunántúlon néhány helyen az eső mennyisége elérte az 1-3 millimétert, másfelől azonban 1 milliméter alatt maradt. napközben a hőmérséklet általában 8-12, de a déli határszélen egy-két helyen 13-16 fokig emelkedett. hajnalban a levegő a nyugati határszélen 0-1, máshol 2-7 fokig hült le. a talaj mentén többhelyen 0, mínusz 2 fokig terjedő lehülést mértek. ma ismét erős volt a nappali felmelegedés, a hőmérséklet több helyen már 10 órakor meghaladta a 10 fokot, a déli órákban szolnok vidékén a 15 fokot is elérte. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 8.6 fok volt, a sokévi átlagnál 5.5 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 milliméter, erősen süllyedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: élénk, helyenként erős szél, ma délnyugati, holnap északnyugati irányból. felhősebb idő, többhelyen eső, a hegyekben hózáporok. még enyhe éjszaka. a nappali felmelegedés holnap lényegesen gyengébb lesz, mint ma. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 3-7, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 5-9 fok között. a dna vízállása ma reggel: 138 centiméter. /mti/

15.00
16.30

- 41 -

RE

bb 34. összehívták a hazafias népfront országos tanácsának ülését

ke/vl hk 1961. december 2.

Kállai Gyula, a hazafias népfront országos tanácsa elnökének vezetésével ülést tartott a mozgalom ügyvezető elnöksége. az ügyvezető elnökség elhatározta, hogy 1961. december 8-ra, péntekre összehívja a hazafias népfront országos tanácsának ülését, amely az időszeri bel- és külpolitikai kérdéseket és a mozgalom tennivalóit vitatja meg. /mti/

..

bb 36. változások az autóbusz-közlekedésben

vl/vg 1961. december 2.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága közli, hogy december 4-én üzemkezdettől az autóbusz-közlekedésben a következő változtatások lesznek: az 1-es autóbuszjárat: alagut-attila utca helyett a Lánchíd utca-döbrentei utca utvonalon közlekedik, a 4-es autóbuszjárat az attila utcától a lékai jános térig, a krisztina körút, bősörményi ut helyett mindkét irányban a 2-es autóbusz utvonala jár.

megváltozik a 68-as autóbuszjárat utvonala is, a jelenlegi végállomás áthelyezése következtében, a 19. kerület hunyadi utca végállomás helyett a vörös hadsereg utja kossuth lajos utcán át a mária utca kereszteződéséig közlekedik. /mti/

..

-42-

15.03
16.30

AL

bb 38. megkezdődtek a disznótorok

vid/kz/s ká 1961. december 2.

a hideg idő beálltával országsszerte megkezdődtek a disznóölések. a vidéki jelentések szerint az idén is szép számmal kerülnek a hízók a böllér-kés alá. békés megyében előreláthatóan mintegy 150.000 szövetkező gazda portáján lesz az idén disznótor. vas megyében a múlt évihez hasonlóan körülbelül 90 - 95.000 hizottsertést vágnak le. tolna megyében a falvakban 60.000, városi háztartásokban pedig mintegy 30.000 sertést hizlaltak, illetve vágnak le a téli időszakban. /mti/

..

bb 39. befejeződött a tanácsi mezőgazdasági vezetők egyhetes tanácskozása

k.f.m./j/s ká 1961. december 2.

szombaton véget ért zsámbékon a tanácsi mezőgazdasági vezetők, elnökök és osztályvezetők egyhetes tanácskozása a mezőgazdaság időszeri termeléspolitikai kérdéseiről. az előadásokat követő vitákban széleskörű eszmecsere folytattak és a vezetők megállapodtak a közös tennivalókban.

a tanácskozás utolsó napján losonczi pál földművelésügyi miniszter válaszolt a tanácsi vezetők kérdéseire. a tanácsok vezetői a közeljövőben megyei tanácskozásokon vitatják meg a mezőgazdaság termeléspolitikai kérdéseit a megye termelőszövetkezeteinek elnökeivel és vezető szakembereivel. /mti/

..

bb 40. a gyulai kertészek megkezdték a melegházi retek és karalábé szállítását

vid/ká/j/s 1961. december 2.

a primőrkeresztészetéről európa-szerte ismert gyulai termelőszövetkezetek az év minden szakában küldenek piacra vitamindus zöldségféléket. melegházákban most is ,,szüretelnek,, s szombaton 16.000 csomó pirosretket és több ezer friss karalábét indítottak utnak csehszlovákiába. a gyulai kertészek ezentúl hetente küldenek primőrszállítmányokat. /mti/

..

15.10
16.30

- 43 -

bb 42. kormányférfiak fogadásai

te/vl sr

1961. december 2.

kádár jános, a magyar forradalmi munkás-páraszt kormány elnöke szombaton bemutatkozó látogatáson fogadta qassim hassan-t, az iraki köztársaság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. a kormány elnöke ugyancsak fogadta házi vencelt, a magyar népköztársaság újonnan kinevezett athéni rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét.

x x x

dobi istván, az elnöki tanács elnöke fogadta házi vencelt, a magyar népköztársaság újonnan kinevezett athéni rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét és ráth károlyt, a magyar népköztársaság újonnan kinevezett bagdadi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

x x x

rónai sándor, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta qassim hassan-t, az iraki köztársaság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

/mti/

..

bb 43. külföldi újságírók az országos tervhivatalban

ha/vl hk

1961. december 2.

vályi péter, az országos tervhivatal elnökének első helyettese szombaton fogadta a magyarországon tartózkodó külföldi újságíró-csoportot, valamint a külföldi sajtó állandó budapesti tudósítóit. tájékoztatta őket a második magyar öt éves tervről és válaszolt kérdéseikre. /mti/

..

- 44 -

15.15
K30

ME

bb 41. apró antal látogatása baján

tm/s sr

1961. december 2.

apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese szombaton meglátogatta a magyar néphadsereg bajai helyőrségét. elbeszélgetett az egység tisztjeivel és katonáival, majd előadást tartott a személyi állomány gyűlésén. előadásában az időszéri bel- és külpolitikai kérdésekkel foglalkozott. /mti/

..

bb 44. tíz és félmillió karácsonyi és ötmillió újévi üdvözlőlappal a boltokban - megkezdtek a naptárak és az ünnepi képeslapok árusítását

i ta/tm/vl vg

1961. december 2.

az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is december 1-én megkezdtek a karácsonyi és az újévi üdvözlőlappok árusítását. a papír és az írószertboltok az idén már jóval a karácsonyi szezon előtt gondoskodtak arról, hogy legyen elegendő ünnepi képeslap. karácsonyra tíz és félmillió különböző fekete-fehér, és színes nyomott lapot tartalékolnak, újévre pedig 5 millió üdvözlőlappot. a postahivatalok 4 millió ünnepi képeslapot hoznak forgalomba. az idén már ki tudják elégíteni a különleges igényeket is: készültek például kétoldalas, idegennyelvű üdvözlőlappok is.

megérkeztek az ápisz-boltokba és a trafikokba az 1962 évi naptárak. 52-féle zseb, irodai és falinaptár közül választhat a közönség. rövidesen forgalomba kerülnek ezenkívül a műbőr borítású művészeti reprodukciókkal díszített állónaptárak is. /mti/

..

15.25

- 45 -

ME

bb 49. tájékoztató a 48. heti Lottó nyereményekről

i kf/s ki 1961. december 2.

a Lottó 48. játékhetére 4 100 479 szelvényt küldtek be a fogadók. telitalálat ezúttal sem akadt. négyes találatot is csak hét fogadó ért el, nyereményük egyenkint 439 337.50 forint. háromtalálatos szelvények száma 1 622, nyereményük egyenkint 947.50 forint. a 65 840 kéttalálatos szelvényre egyenkint 23.35 forint nyeremény jut./mti /

..-

bb 50. hétfői jelentés a földekről - a vállalt határidő, december 10 előtt befejezik az őszi mélyszántást győr-sopron megyében

vid/kz/s ká 1961. december 2.

az elmúlt héten, noha helyenként többnapos esőzések gátolták a mezei munkát, szövetkezeti gazdaságaink ismét számottevően előbbre jutottak az időszerű tennivalókkal. győr-sopron megyében 22.000 hold őszi mélyszántást végeztek el a gép-állomási, valamint a szövetkezetek saját tulajdonában lévő gépek. ebben a megyében, így már csak körülbelül 20.000 hold vár szántásra. a még szántatlan terület egyenletlenül oszlik meg, ezért a gépállomások megkezdtek az erőgépek átcsoportosítását. a kapuvári gépállomásnak például már 15 erőgépe dolgozik más gépállomás körzetében, az abdai gépállomásról pedig hét gépet küldtek a töltéstavai gépállomás segítségére. a munka üteméből ítélve győr-sopron megyében már december 10-ét tehát a vállalt határidőt megelőzve végeznek az őszi mélyszántással.

tolna megyében, ahol egyébként is meglehetősen elmaradtak a mélyszántással, az elmúlt héten háromnapos esőzés kényszerítette pihenésre a traktorosokat. a megyében még 67.000 hold vár szántásra, s ebből kerekén 20.000 hold a tamási járásban. ebben a körzetben az őszi elején rosszul szervezték meg a vetést, tervszerűtlen volt a betakarítás, a traktorosok nem tudták időben megkezdeni a mélyszántást. így valójában a két hónappal korábbi mulasztások bosszulják meg magukat a mostani elmaradásban.

/folyt.köv./
15.30

- 46 -

bb 50./ hétfői jelentés...../ 1.folyt.s

komárom megyében, ahol még 20.000 holdon kell a keményebb idő beállta előtt megforgatni a talajt, a kettős műszak kiterjesztésével igyokoznak gyorsítani a munkát. jelenleg az összes gépek 20 százaléka szánt éjjel-nappal. de már a következő napokban jelentősen növekszik az arányuk. az eddig nagyobb részt szállítással foglalkoztatott zatorokból is sokat csoportosítanak át a szántáshoz. segítséget nyújtanak a kettős műszak szervezéséhez a tatabányai autóközlekedési vállalat traktorvezetéshez értő dolgozóit is.

baranyában - mint a legfrissebb megyei jelentés kiemeli - az idén, az általános közös gazdálkodás évében történt meg először, hogy a teljes tervezett területen földbe került az ősziak magja, sőt még ezen felül is mintegy 245 holdat vetettek. idejében sikerült betakarítani a kapásnövényeket, s amire még szintén nem volt példa, a kukoricaszár is lekerült már a földekről. az őszi mélyszántás időben történő befejezése viszont igen nagy erőfeszítést kíván: 80.000 hold szántatlan még a megyében. /mti /

..-

15.34

- 47 -

bb 45. egyhetes önfeláldozó munka után szombatra virradó éjjel sikerült megszüntetni a földgázvezeték dugulását - a kőolajipari tröszt igéri: vasárnap délre megérkezik a várva várt földgáz

1 hbj/sze-lm ki

1961. december 2.

november 25-én váratlanul eldugult a dél-zalától budapestig fektetett földgázvezeték, s ez azonnal éreztette halálát budapest gázellátásában. a fővárosi gázművek azonnal intézkedett, propán-bután gázt is keverték az óbudán termelt gázhoz. a tartalékok azonban gyorsan kimerültek. a gázművek, hogy minden fogyasztó gázhoz jusson, csökkentette a nyomást, s ennek következtében kisebb volt a láng. hétfőn, a lakosság érdekében, az ipari üzemeknél korlátozásokat kellett életbeléptetni.

a kőolajipari tröszt dolgozói a hét folyamán nagy erővel fáradoztak a dugulás megszüntetésén, azonban a legtöbb műszaki intézkedés hatástalannak bizonyult. a cső tisztításához használt berendezés - az úgynevezett csőgörény - amely megakadt, a különböző próbálkozások hatására sem mozdult, s nem lehetett felderíteni a dugulás pontos helyét. éjjel-nappal dolgoztak a műszaki vezetők, a szerelők, még éjjel, viharban is kint tartózkodtak egyfolytában. végre annyi erőfeszítés után szombatra virradó éjjel a csőgörény - a nagy nyomással a csőbe nyomott olaj hatására - „megmozdult”, és megszűnt a dugulás.

a szakemberek véleménye szerint vasárnap délre megérkezik budapestre a földgáz. a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatóságának tájékoztatása szerint - amennyiben vasárnap kap földgázt a gázművek, - hétfőn reggel feloldhatják az üzemeknél elrendelt korábbi korlátozásokat és jobb lesz a lakosság gázellátása is./mti/

--

bb 48. földművesszövetkezeti szakácsok és pincérek versenye békésen

vid tm-lm ká

1961. december 2.

szombaton békésen, a földművesszövetkezeti étteremben versenyt rendeztek a tiszai- és kőrös-vidéki földművesszövetkezeti szakácsok és pincérek részére. a zsűri 30 - főleg tájjelegű - meleg ételt és tizféle hidegtálat kóstolt meg. a földművesszövetkezeti szakácsok többek között izletes kunsági pacalpaprikással, alföldi jércelevessel, szárvasi lebbencslevessel, komámasszony derelyével és egyéb érdekes készítménnyel remekeltek. a pincérek terítési, ügyességi, felszolgálási és udvariassági versenyen vettek részt. este az étteremben a szakácsversenyben bemutatott ételeket szolgáltattak fel./mti/

15.40

--
- 48 -

bb. 46. a máv vezérigazgatóság tájékoztatója

k/hbj/gy/ki

1961. december 2.

a máv vezérigazgatósága értesíti az utazóközönséget, hogy a dolgozók heti- és havi jegye, valamint a hazautazáshoz szolgáló menetjegyek váltásához szükséges 1962. évre érvényes igazolványok nyilvántartásba vételét a vasutállomások 1961. december 1-én megkezdték. a nyilvántartásba vétel december 31-ig tart.

január hónapra már csak 1962-re érvényes igazolvány alapján váltható heti és havi jegy. az 1961. évre kiadott menet-
téri jegy váltására jogosító igazolványok, valamint a havi kétszeri 50 százalékos hazautazási kedvezmény igénybevételére jogosító igazolványok 1962. január 5-én 24 óráig érvényesek.

a szükséges igazolványnyomtatványok darabja 80 fillér-
ért bármely állomáson megvásárolható.
a vezérigazgatóság kéri a dolgozókat, hogy saját érdekük-
ben kellő időben gondoskodjanak igazolványuk kicseréléséről,
mert az évvégi tortlódás csak így kerülhető el.

a kedvezmények igénybevételének feltételei változatlanok.
/mti/

--

bb. 47. győr-sopron megye teljesítette ideai sertésárú termelési tervét

ö vdi cs/sze/gy/ká

1961. december 2.

győr-sopron megye termelőszövetkezeteiből és háztáji gazdaságaiból eddig 70 400 hizott sertést vásárolt fel a megyei állat-
forgalmi vállalat, ezzel győr-sopron megye teljesítette ideai sertésárútermelési tervét. szombatig 260 sertést vásárolt a vállalat terven felül, s az év végéig előreláthatólag még több-
ezer hizott sertést vesznek át.

a jövő évi felvásárlási terv teljesítése szempontjából biztató
hogy 1962 első felére máris 41 500 sertés átadására kötöttek
szerződést a termelőszövetkezetek és a háztáji gazdaságok. a
a szerződéskötés még tart. hizó alapanyagban nincs hiány, a
megyében ugyanis még sohasem volt ilyen szép süldőállomány,
mint most.

/folyt. köv./
15.52

- 49 -

bb. 47. /győr-sopron megye folyt. /gy.

somogy megye közös gazdaságaiban évről-évre gyarapszik a sertésállomány, s javul a kocák arányszáma, elsősorban ez teszi lehetővé, hogy a termelőszövetkezetek idejében teljesíteni tudják sertésárutermelési tervüket. a megyei állatforgalmi vállalat legfrissebb adatai szerint a somogyi termelőszövetkezetek eddig 86 000 hizottsertést adtak át, jóval többet, mint tavaly egész esztendőben. elsőnek a marcali járás közös gazdaságai teljesítették éves előirányzatukat. a jó eredményhez nagyban hozzájárult a takarmánytápok felhasználása, aminek révén a hiztatási időt sikerült egy-két hónappal megrövidíteni. /mti/

..

bb 51. szovjet turisták heves megyében

vid fm/ke-lm fm

1961. december 2.

szombaton novoszibirszkából harminctagu szovjet turista-csoport érkezett egerbe. a vendégeket az mszbt heves megyei elnökségének tagjai fogadták, majd közösen megtekintették eger történelmi nevezetességeit. /mti/

..

bb 52. jogászankét a német kérdésről a viharsarokban

vid fm/ke-lm fm

1961. december 2.

békéscsabán a városi tanács dísztermében szombaton ankétot rendezett a hazafias népfront békés megyei bizottsága és a magyar jogász szövetség megyei csoportja. a viharsarok jogászáinak dr. hajdu gyula egyetemi tanár, az eötvös loránd tudományegyetem nemzetközi jogi tanszékének vezetője tartott előadást a német kérdésről. /mti/

..

bb 53. a csongrád megyei képviselőcsoport ülése

vid fm/ke-lm fm

1961. december 2.

a csongrád megyei képviselőcsoport szombaton ülést tartott hódmezővásárhelyen. az ülésen megvitatták a soronkövetkező feladatokat és az 1962 első félévi munkatervet. /mti/

..

bb 55. falusi színjátszó rendezők tapasztalatcseréje piliscsén

vid fm/ke-lm fm

1961. december 2.

a komárom megyei piliscsén szombaton kétnapos tanácskozás kezdődött. pest, fejér, nógrád és komárom megye falusi színjátszó rendezői beszéltek meg együtteseik helyzetét, fejlődését. szombaton megnézték és megvitatták a leányvári és a piliscsési színjátszók műsorát. a megye egyik legjobb falusi színjátszó csoportjában, a piliscséviben nemcsak a fiatalok, hanem az idősebbek is szerepelnek. a tapasztalatcserén a helyi termelőszövetkezet elnöke beszámolt arról, hogyan segíti a közös gazdaság az együttest. /mti/

..

16.40

- 50 -

bb 54. pécsi írók, képzőművészek találkozója baranya megye vezetőivel

vid fm/ke szb fm

1961. december 2.

a nyári hónapokban 17 pécsi író, képzőművész egy hónapot töltött baranya megye ipari üzemeiben, termelőszövetkezeteiben és állami gazdaságaiban, hogy élményanyagot gyűjtsenek készülő alkotásaikhoz. költségeiket a baranya megyei tanács és a szakszervezetek baranya megyei tanácsa fedezte. a megye vezetői most ismét találkoztak a pécsi művészekkel, írókkal, akik tájékoztatták őket arról, hogy mik a tapasztalataik erről az ösztöndíj-rendszerrel. egyöntetűen kitűnőnek tartják az alkotómunka segítésének ezt a módszerét és véleményük szerint köteteket lehet megtölteni azzal az érdekes, újszerű, másként meg nem ismerhető élményanyaggal, illetve annak művészi feldolgozásával, amit a dolgozók új életének tanulmányozása közben gyűjtöttek. többen ismertették azt az elképzelésüket is, hogy regényben, novellában és más irodalmi formákban miként dolgozzák fel élményeiket. a képzőművészek bejelentették, hogy felszabadulásunk jövő évi ünnepén, 1962 április 4-én, tavaszi tárlaton mutatják be alkotásaikat, s a tárlatra meghívják az üzemek vezetőit, dolgozóit is. /mti/

..

bb 56. ülést tartott az országgyűlési képviselők zala megyei csoportja

vid fm/ke szb fm

1961. november 2.

az országgyűlési képviselők zala megyei csoportja szombaton ülést tartott zalaegerszegen. a képviselők értékelték az idei munkájukat, és a választókkal való találkozás sokféle módjáról számoltak be. az év eleje óta többször alkalommal találkoztak falugyűlésen, képviselői beszámolón és fogadóórán, az m- vagy termelőszövetkezeti látogatáson a megye városainak és falvainak dolgozóival. a képviselők megbeszélték a jövő évi munkaprogramot is. legfontosabb munkájuknak azt tartják: mennél gyakrabban találkozni a választókkal, tájékoztatni a lakosságot, az üzemek, termelőszövetkezetek, vállalatok és intézmények dolgozóit az ország ügyéről. /mti/

..

-51-

17.⁵⁰
KZ

bb 57. időjárásjelentés

gg szb

1961. december 2.

a meteorológiai intézet jelenti december 2-án, szombaton 18 órakor:

szeles idő, csökkenő hőmérséklet

élénk, helyenként erős északnyugati szél. felhőátvonulások, több helyen esővel, a hegyeken havazással. a nappali felmelegedés csökken.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 5-9 fok között. /mti/

--

bb 58. falusi klub-avatás zalaboldogfán

vid fm/ke-lm fm

1961. december 2.

zala megye termelőszövetkezeti községeiben a megyei tanács és a megyei kisz-bizottság segítségével klubokat hoznak létre a községi tanácsok. hanóton, zalaszentmihályon és türjén már működik a klub. szombaton pedig zalaboldogfa községben avattak klubot. a megyei tanács rádiót, televíziót és zenegépet ajánlódokozott a zalaboldogfai tsz-tagoknak. a megyében még ebben az évben további 70 falusi klub nyílik. /mti/

--

bb 59. ifjúsági étterem nyílt egerben

vid te-lm fm

1961. december 2.

egerben szombaton ifjúsági önkiszolgáló étterem nyílt. a korszerűen berendezett étteremben önkiszolgálással naponta mintegy ezer ember étkeztetését biztosítják. /mti/

18.45

1910

--

- 52 -

bb 60. befejeződtek a kaposvári irodalmi napok

vid gk szb li

1961. december 2.

szombat este befejeződtek a kaposvári irodalmi napok, amelyeken több fővárosi író is résztvett. pénteken szirmai jeno, a somogy megyei pártbizottság első titkára fogadást adott az írók tiszteletére, majd az írók a kaposvári magyarszakos pedagógusokkal találkoztak. író-olvasó találkozókat is tartottak, meglátogattak könyvtárakat, majd szombat este irodalmi est volt, amelyen résztvevő írók olvastak fel műveikből. /mti/

--

- v é g e -

21.29

21.35

- 53 -

Le

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1961. december 3.

bb 1. az ujitóknak 70 százaléka fizikai dolgozó - az idén 1.7 milliárd forint megtakarítására lehet számítani - a kiváló ujitók és feltalálók 3. országos tanácskozása

t sl/tr/m/li

1961. december 3.

a kiváló ujitók és feltalálók vasárnap tartották 3. országos tanácskozásukat az építők rózsza ferenc művelődési házában. a konferencián résztvett fock jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, miniszterelnökhelyettes, somogyi miklós, a politikai bizottság tagja, a szot elnöke, gáspár sándor, a politikai bizottság póttagja, a központi bizottság titkára, sándor józsef és szurdi istván, a központi bizottság osztályvezetői, nagy józsefné komolyi-
ipari miniszter, varga györgy, a szot titkára.

a megnyitó beszédet somogyi miklós, a szot elnöke mondotta, majd tasnádi emil, az országos találmányi hivatal elnöke számolt be a 2. országos tanácskozás óta eltelt három év tapasztalatairól, s az ujitómozgalom időszerű kérdéseiről.

utalt arra, hogy az ujitók legutóbbi országos tanácskozásán elhangzott főbb javaslatok kormányrendelet formájában azóta törvényerőre emelkedtek, s ezzel a korábbi rendelet számos hibáját megszüntették. az ujitási javaslatok elbírálása ma alaposabb, ezért az ujitások minősége is lényegesen jobb, mint eddig bármikor. 1958-ban 820 millió, tavaly 1,568 millió, az idén pedig becslések szerint 1.7 milliárd forintot takarított meg az ország ujitások segítségével.

az országos találmányi hivatal elnöke ezután hangsúlyozta, hogy az ujitók és a feltalálók alkotó ereje akkor bontakozik ki a legeredményesebben, ha ismerik az üzemek gondjait, problémáit.

/folyt.köv./

15.25 15.25

- 1 -

Ac